

Kishíró TORDASI

2008. április
E-mail: polgarmester@tordas.hu

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XX. évfolyam 2. szám
www.tordas.hu

KEDVES TORDASIAK!

A tél elmúltával megkezdődik az ébredés, a tavaszi dolgos időszak. A jó gazda megtervezi az ezévi munkákat: mit, hova ültet, melyik fára, bokorra nincs már szüksége, mit fog idén megtermelni. Összeszedi kertjéből az elszáradt növényeket, kivesszi a földből az elhalt fákat, előkészíti a területét a veteményezésre. Az idén és tavaly ősszel fájó szívvel kellett nekünk is kiásnunk több olyan fát, melyet akkor ültettünk, amikor megvettük a telkünket. Egy része az elmúlt 17 évben, a legnagyobb gondoskodás ellenére sem teremte meg azt a gyümölcsöt, mint vele egykorú társai, a többiekkel pedig valamilyen betegség végzett. De helyükre fiatal suhángok kerültek, melyek remélhetőleg megállják majd a helyüket a gyümölcsös kertben. Nálunk a veteményezés az egyik legfontosabb családi esemény, melyből mindenki kiveszi a részét, így egész évben magának érezheti a növények fejlődését, és együtt élvezzük a betakarítást is.

Ha nem is teljesen, de hasonló dolgok folynak a település életében is. Február közepén a Képviselő-testület elfogadta az idei év költségvetését, mely több jó gazda közös munkája. Külön köszönet jár az intézményvezetőknek, akik a helyzetet átérzve tették meg a végleges javaslataikat. Sajnos a település egészének az érdekét szem előtt tartva néhány nehéz döntést is meg kellett hozni. A megszületett eredmény azonban önmagáért beszél: a 300 milliós költségvetésnek csupán 569 ezer (!) Ft a tervezett hiánya, ami a főösszeghez képest elhanyagolható (0,19 %), így elmondhatom, hogy sikerült a bevételeket és a kiadásokat egyensúlyba hozni!

Az utóbbi időben már-már hagyománnyá válik, hogy többen jönnek el egy-egy testületi ülésre, mint ahány képviselő van. Ez örömmel tölt el, hiszen megtisztelő, hogy kíváncsiak a munkánkra, a döntéseink körülményeire. A testületi ülés a képviselők nyilvános beszélgetése, vitatkozása, együttgondolkodása, melynek eredménye egy-egy határozat vagy rendelet. Aki nem tud az ülésekre eljönni, az az önkormányzat hivatalában, a könyvtárban és a www.tordas.hu honlapon is megtalálható jegyzőkönyvek elolvasásával kaphat képet a munkánkról.

A karbantartó brigád tagjait április 1-től teljes állásban foglalkoztatjuk, így jelenlétük ismét mindennapos lesz a településen. Köszönöm, hogy a téli hónapokban ezt a bizonytalanságot a település anyagi helyzetének javítása érdekében már másodszer vállalták. A korábbi évekhez képest keyesebben vannak, és több feladattal is bővült a munkakörük. Ők végzik minden héten az öreghegyi szemétszállítást, ők fejezték be az iskola tetőterében a beköltözésre váró négy helyiség festését, ők készítették el a helyiségek padlóburkolását. Ők kézbesítik a hivatali leveleket is, amikor rövid idő alatt sokat kell célbajuttatni.

A március az összefogás hónapja volt. A felhívásom és a civil szervezetekhez eljuttatott levélem eredményeképpen több mint száz ember gyűlt össze március 1-jén, a tavaszi falutakarításra. Voltak köztünk iskolások, a Fogytékos otthon lakói, de minden utca képviseltette magát néhány fővel. Az eredmény negyven zsák szemét volt. A következő hétvégén Botta Pál irányításával és néhány képviselőtársam aktív részvételével több mint 500 növényt ültettek el a faluban, és ugyanígy önkénteseknek köszönhető a Jókai utcai játszótér újrafestése is. Köszönöm mindenkinek, aki szabadidejében hozzájárul Tordas szebbé tételéhez!

Régi igényt elégítettünk ki akkor, amikor a forgalmas buszmegállóban egy egyszerű megoldással lehetővé tettük hirdetések elhelyezését, és ezzel jelentősen megnöveltük hivatalos hirdetőtáblánk számát. Kísérletképpen kihelyeztünk egy csikkgyűjtőt is a Fajtakísérleti Állomás melletti buszmegállóba. Ha beválik, akkor több helyre is teszünk, enyhítve ezzel a dohányosok csikkelhelyezési gondjait. Kérjük, használják az új berendezéseket!

Hasonlóan a jó gazdához, nekünk is vannak kisebb és nagyobb terveink az idei évre. Az elmúlt hetekben több pályázatot adtunk be, melyek eredményét néhány hónapon belül fogjuk megtudni. Lapzártakor érkezett a hír, hogy a Szűcs Béla néptáncbórá megrendezésére benyújtott pályázaton 400 ezer Ft-ot nyert a Művészeti Iskola. A sikeres pályázat elkészítését köszönöm Cselikovic Hertának és Veres Andreának. Elkezdtük a szabadtéri színpad külső burkolatának és padozatának felújítását. Várjuk a további támogatásokat és az elvégzendő munkákhoz a felajánlásokat!

Az Önkormányzat idei tervei között szerepel az iskola alsó udvara és a sportpálya közötti, már korábban elképzelt gyaloghíd felépítése. A tervet elkészítettem, most az engedélyeztetés zajlik. A híd 10,0 m hosszú és 1,5 m széles lesz. A felépítményhez a faanyagot Erdélyi Gábor biztosítja, az alapozást és a tartószerkezetet az önkormányzat készíti.

Ahogy Jézus a kereszthalála után feltámadott az életre, úgy születik újjá a természet is minden tavasszal. Szakítsunk egy kis időt, és gondolkodjunk el azon, hogyan, miből jöttek létre, mitől működnek így ezek a növények, állatok. Az élet nem csupán atomok kölcsönhatása, hanem valaki, valamikor ezt létrehozta, elindította, működteti. Ez a szeretet ereje. Nyissuk ki a szívünk, vegyünk egy nagy levegőt, és engedjük, hogy szétáradjon ez az erő, és így elindulhat bennünk is valami, amire mindenkinek már nagy szüksége van.

Juhász Csaba polgarmester

Április havi mottó:

„A hazugság már a fél világot bejárja, mire az igazság felhúzza a cipőjét” - Mark Twain

Önkormányzati hírek

Testületi ülés, 2008. február 12.

A Képviselő-testület tárgyalta és módosító indítványokkal elfogadta Tordas Község Önkormányzatának 2008. évi költségvetését, majd meghallgatta és elfogadta a könyvtár beszámolóját a 2007. évről. A képviselők módosították a köztisztaságról szóló rendeletet úgy, hogy 2008. március 1-től lehetőség van a többelhulladék elszállítására 120 l-es szemeteszakban, bruttó 450 Ft-ért. Ez az összeg tartalmazza a zsák árát, a szemétszállítás és -elhelyezés díját is. Hosszabb tárgyalás után a képviselők megbízták a polgármestert, hogy a 2006-ban megkötött ÁFA kölcsönszerződés tisztázására egyeztető tárgyalást hívjon össze a korábbi polgármesterek és az ETS vezetőivel.

Testületi ülés, 2008. március 18.

A képviselők napirend előtt meghallgatták Nótáros Éva beszámolóját a Tordas Községért Közalapítvány 2007. évi működéséről, és az Alapítvány alapító okirata szerinti céljairól. A Gárdonyi Rendőrkapitányság vezetőjének, Dr. Sági Jánosnak a Tordas település 2007. évi bünyügyi-közbiztonsági helyzetéről szóló beszámolójának elfogadását követően, a Testület meghallgatta és elfogadta a Szent László Völgye Segítő Szolgálat vezetőjének, Szabóné Pályi Juditnak a 2007. évről szóló beszámolóját. A napirendnek megfelelően a képviselők ezek után elfogadták a támogatott egyházaknak és civil szervezeteknek (Polgárország, Sze-Lá-vi Alapítvány) a támogatás felhasználásáról szóló beszámolóit, de a Sportegyesület beszámolójának elfogadását a pénzügyi adatok hiányában a következő ülésre halasztották. A polgármester javaslatára a Képviselő-testület - egy adókedvezmény bevezetésével - módosította az adórendeletét. A változtatás lényege, hogy a használatbavételi engedély megszerzése és bemutatása esetén az adózó negyedéves elszámolásban mentesül az év hátralevő részére a telekadó fizetése alól. Módosította a Testület a szemétdíjról szóló rendeletét is. Eszerint a 75 év feletti egyedülállók a díj 50 %-át fizetik, 80 év feletti egyedülállók mentesülnek a szemétdíj fizetése alól, az adott életkor betöltését követő év január 1-jétől.

Egy vállalkozó kérelmére a képviselők hozzájárultak a szerkezeti terv és a HÉSZ módosításának előkészítéséhez. Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgató levelére válaszul, a képviselők megerősítették azt a korábbi döntésüket, miszerint kéri Tordas átsorolását az erdő tűzoltóság működési területére. Az öreghegyi utak elnevezésével kapcsolatban a képviselők hozzájárultak 2 db térkép elkészítéséhez és elhelyezéséhez. Döntöttek továbbá a folyószámla hitelkeret fedezetére egy újabb ingatlan felajánlásáról, mivel a bank a korábbi nem fogadta el. Döntött a Képviselő-testület arról is, hogy a szennyvíztisztító bővítését nem a Ráckeresztúri telepen, hanem a Tordason meglévő telep mellett, egy új szennyvíztisztító építésével kívánja megoldani, Gyúró községgel együtt. Az ülés végén a Képviselő-testület véglegesen megbízta Veres Andreát a Kishíró című önkormányzati újság szerkesztésével.

Az építéshatósági ügyintézés ügyfélfogadási ideje Gyúró és Tordas települések tekintetében:

Hétfői munkanapokon: 8.00 – 12.00 és 13.00 – 16.00
Szerdai munkanapokon: 8.00 – 12.00 és 13.00 – 17.00

Az építéshatósági ügyintézés helye:

**Martonvásár Város
Polgármesteri Hivatalának
Műszaki Irodája**

**2462 Martonvásár, Budai út 13.
Tel.: 22/460-233, 460-004/107
Fax: 22/460-229**

dr. Matota Kornél körjegyző

Megszépült a játszótér

Március 16-án reggel borongós napra ébredtünk, de nagyon bíztunk benne, hogy elkerüljük Tordast az esőfelhők, legalábbis addig, míg a játszótéri játékokon meg nem szárad a festék.

9 órakor az összegyűlt tíz fős társaság nagy lelkesedéssel látott munkához. A csapat a délelőtti folyamán kb. 30 főre bővült. A 4-5 éves ovisok védőruhában markolták az ecsetet, a tíz évesek pillanatok alatt felmászta a legmagasabb tetőre is, az apukák rettentő erejüket bizonyítva kiemelték a homokozó farönkjeit, az anyukák a legelérhetetlenebb sarkokat pingálták, de még a nagyszülők is kivették részüket a délután 5-ig tartó munkából. Érkezett segítség a környékbeli Jókai, Vörösmarty,

Gárdonyi, Somogyi Béla utcából, de még az Arany János utcából is. Minden előzetes számítást meghaladóan szívta magába a fa a festéket, így utánpótlásról kellett gondoskodni. A rövid pihenő ideje alatt a résztvevők a fához hasonlóan kiszáradt torukukat jófajta tordasi borral locsolhatták. A környékbeli háziasszonyok gondoskodtak harapnivalóról is, sütöttek sütit, pomposzt, pogácsát.

A három kishíd is „új ruhát” kapott, a homokozóba pedig friss homok került. Alig fél órát kapott a szellő, hogy gyorsan megszárita a festéket; a láthatatlan kéz, amely a kedvünkért visszatartotta az esőfelhőket, végül útjára engedte őket. Szerencsére ekkor már szépen leperegtek az esőcseppek, nem tehettek kárt a megszáradt játszótéren.

Köszönet mindenkinek, aki munkájával segített a felújításban, köszönet a jó hangulatért, a vidámságért és a finom falatokért!

Hajbin Tímea

Tavaszi falufásítás

Március 8-9. a fásítás hétvégéje volt Tordason. Az Önkormányzat 334 ezer forint értékben díszfát és díszcserjét vásárolt egy erdészeti szaporítóanyagot termelő dél-dunántúli faiskolából.

A vásárolt anyagot három csoportba osztottuk. A gyenge, továbbnevelést igénylő fákat elültették a faluban működő faiskolában, ahol kiültetésre alkalmas méretig fejlődnek.

A közterületekre szánt anyagot 18 szorgos, lelkes tordasi -fiataltól korosabbig - ültette el szombaton reggel 8 órától délután 3 óráig. A falu különböző helyeire, oda ahova a már évek óta kívánatos volt, kiültettünk 13 db virágos kőrist, 37 db pannon kőrist, 12 db korai juhart, 10 db hegyi juhart, 54 db nyírfát, 54 db fekete fenyőt, 2 db nagylevelű hársfát, 100 db kecskerágó, 200 db vörösgyűrű som és 50 db szilfa bokrot.

A harmadik facsoportot a 2007-ben és a 2008. március 9-ig született tordasi gyermekeknek szánta az Önkormányzat. A gyermekük emlékfáját szombat és vasárnap egész nap kiválaszhatták, s a saját kertjükben ültethették el a szülők. 10 család választott „élő emléket” ezen a napon. Az emlékfa napot ősszel újra megismételjük. Az időpontot a Kisbíróban és a hirdetőtáblákon közzé tesszük.

A fásítási anyag kiválasztását, szállítását, szétválogatását, a továbbnevelést igénylő fák elültetését, gondozását, a kiültetendő anyag metszését, az ültetés szakmai irányítását, a szülők kiszolgálását a B & B KERTKULTURA BT. vállalta és végezte el ajándékként Tordasnak, magunknak.

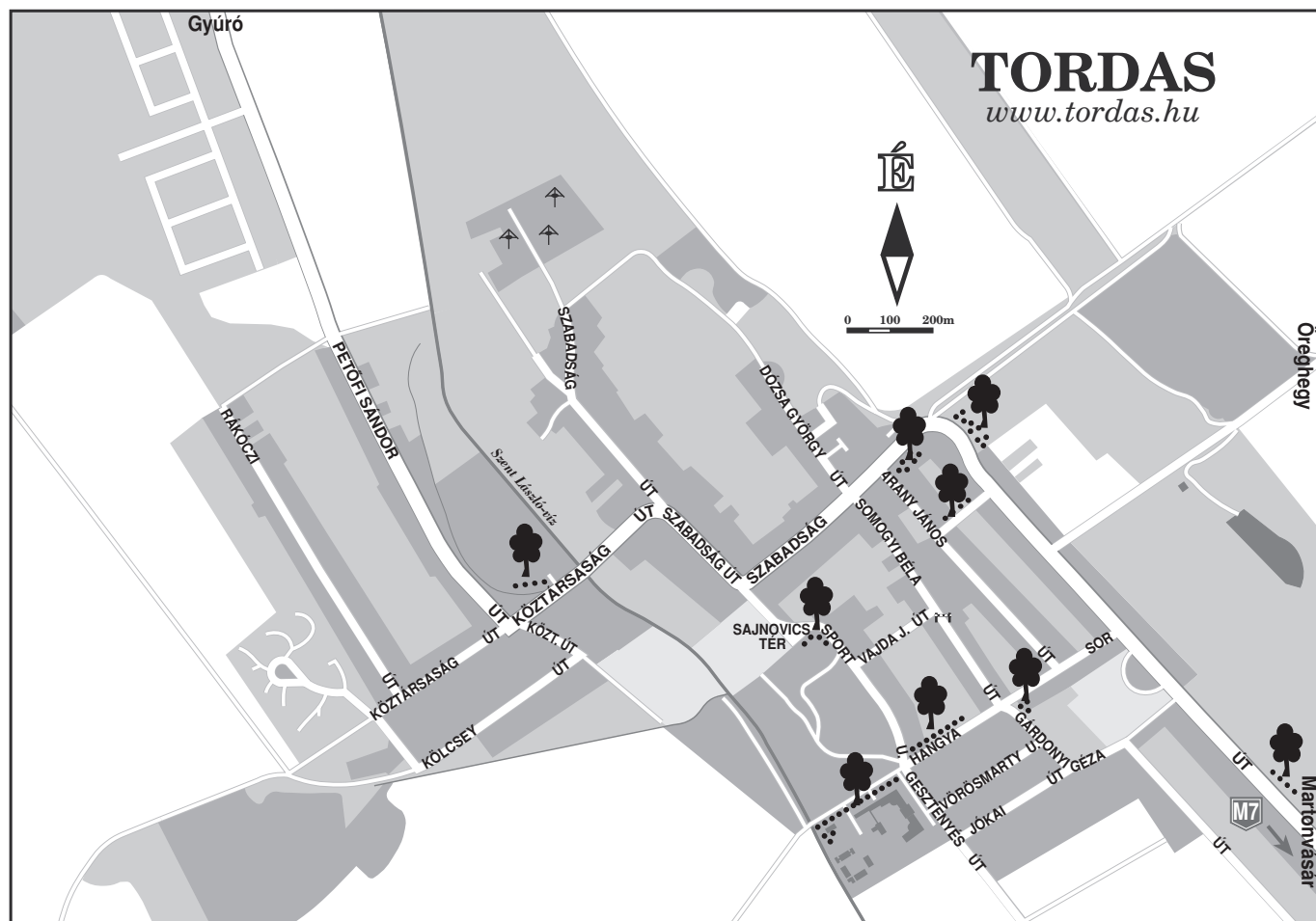
A fák támrúdját a THERMO-FA Kft. ingyen biztosította, s biztosítja a még most növekvő fák mellé is.

2008. március 8-án elültettünk közösen, mindnyájunk örömeire 182 db fát és 350 db cserjét.

2008. március 8-9-én a szülők Tordas területén, a saját kertjükben 10 db fát ültettek el gyermekük születésének emlékére. További szép napokat!

Botta Pál

Tordas község 2008. évi költségvetése

Bevezetesként a Pénzügyi Bizottság nevében szeretném megköszönni mindenkinek, aki részt vett és segített a költségvetés összeállításában, a szükséges, nehéz döntések meghozatalában és végrehajtásában. Bár a táblázatban látható számsor talán nem jelent túl sokat a tordasi lakosság egy részének, de remélem, az írásos kiegészítés némiképpen láttatja, milyen sok munka húzódik mögötte. Az idei év költségvetése azért is mondható nagy jelentőségűnek, mert hosszú idő óta ez az első, amely a költségvetés hiányát csaknem nullára faragta, ezzel képesek leszünk kissé eltávolodni a csödközeli állapottól. A nem létező „mumus”, a csödbiztos ugyanis egészen közel jár már, a szomszéd faluban, és bizony ott már nincs egyetlen parkfenntartó sem, egy árva fillért sem kap a sport, és az iskola is bezár szeptemberben. És nem Kajászó az egyedüli település ebben az állapotban manapság. Az egész ország kritikus pénzügyi állapota miatt a települések jó része a határidőre nemhogy nullás költségvetéssel nem rendelkezett, de még csak elfogadott előirányzatokkal sem (február 15-én).

Külön köszönet illeti legnagyobb intézményünk, az iskola-művészeti iskola vezetőit, dolgozóit, akik látva a kritikus helyzetet, nehéz szívvel bár, de a község érdekeit szem előtt tartva, konstruktívan és tevékenyen közreműködtek jelen költségvetés felállításában.

A költségvetés megalkotásának elsődleges célja, hogy az önkormányzat meghatározza az adott időszakban megvalósítandó feladatokat és biztosítsa a feladatok ellátásához szükséges költségvetési források körét és nagyságát.

A 2008. évi költségvetési tervezet alapja a 2007. november 21-én elfogadott költségvetési koncepció. A 2008. évi költségvetési koncepció kialakításánál sajnos ismét megállapíthatjuk, hogy az önkormányzatok kötelező feladatai ellátásához szükséges pénzügyi fedezet nem kellően biztosított, sőt, néhány területen értékében folyamatosan csökkenő a normatíva. Ezen kívül a csatorna beruházás miatti kötelezettségre fizetendő kamatok is nagy terhet jelentenek az elkövetkező években.

Az önkormányzat gazdálkodása az elmúlt években folyószámla hitellel és ÖNHKI vagy „egyéb ÖNHKI” támogatással volt biztosítható. A 2007-es évben a 2006-os évről áthúzódó követeléseken kívül a csatorna beruházás után, a lakosság megbízásából visszaigényelt 15 %-os, 2006. évi közműfejlesztési hozzájárulásokat, valamint a korábban felvett hozzájárulások kamatait kellett visszafizetni az államnak. Mindezt úgy, hogy a többszöri átszámolás ellenére sem voltunk jogosultak indulni az ÖNHKI pályázaton, és csak az év végén sikerült 8 millió Ft-ot nyerni a működésképtelen helyi önkormányzatok egyéb támogatására kiírt pályázaton („egyéb ÖNHKI”).

A községnek értékesíthető vagyona nincs, az iparüzési adó tekintetében sem számíthatunk emelkedésre. A Képviselő-testület egy olyan koncepció elfogadásáról döntött, amely az adók és díjak minimális emelésével számol, célul tűzve ki a nem kötelezően ellátandó feladatok költségeinek a felülvizsgálatát, valamint az intézményeinkben a munkakörök ésszerűsítését és a közüzemi költségek racionalizálását. Fejlesztési kiadásokat 2008-ban, a korábbi éveknek megfelelően, csak a megtakarított dologi és egyéb kiadások terhére eszközölhet (mint pl. a pályázati pénzek önrésze).

BEVÉTELEK

A normatív állami támogatások (a költségvetési támogatások legnagyobb összetevője) számításának alapja egy mutató és egy fajlagos összeg. A mindenkori Költségvetési törvény tartalmazza a jogcímekeket és az ehhez kapcsolódó mutatókat, összegeket.

A 2008-ra előirányzott összegeket nem lehet összevetni az előző évi számokkal, mert tavaly év közben került iskolánk és óvodánk összevonásra a gyúrói intézményekkel. Így a normatívát Tordas igényli (emiatt a 30 milliós bevétel növekedés), de a költségek is itt jelentkeznek (56 millió forint!). A különbözetet megkapjuk egyrészt a Kistérségen keresztül igényelt normatívából, másrészt a gyúrói önkormányzattól (működési költségvetés bevételai soron). A 2007. évi októberi statisztika szerint

az egyesített iskolába 234 tanuló jár.

Az alapfokú művészeti oktatásra nyújtott állami támogatások jelentősen csökkentek a 2007. évihez képest, 2.200 ezer forinttal. Ennek az új normatíva számítás az oka, és annak ellenére csökkentették a támogatást, hogy a művészeti iskola 2007. évben a minősítési eljárás során kiváló minősítésben részesült.

A helyi önkormányzatokat megillető személyi jövedelemadó és a jövedelemkülönbség mérséklésére (költségvetési támogatások másik nagyobb összetevője) a tavalyihoz képest 3.113 ezer forinttal kapunk többet, ami még az infláció követésére sem elég.

Az 5%-os bérnövekedés fedezetét, amely az önkormányzat összes dolgozóját érintette, megkapjuk a központi költségvetésből.

A működési költségvetés bevételai soron a fent említettek kivül az intézményi saját bevételek és a helyi adók találhatóak. A saját bevételek (várhatóan 44.302 ezer forint) döntő részét az önkormányzat által beszedett térítési díjak teszik ki. A díjakat a Képviselő-testület határozza meg.

A Képviselő-testület által 2007. január 25-én elfogadott csatornadíj tartalmazza a szennyvíztisztító, a szennyvízcsatorna-hálózat, és az önkormányzat intézményi költségeit, valamint az amortizációs költségeket.

Az étkezési díjak megállapítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően iskolások és óvodások tekintetében az alapanyag-költség alapján történik.

A művészeti iskola térítési díjainak és tandíjainak összege a 2007. évben nőtt.

A bérleti díjakból származó bevételek tartalmazzák az önkormányzat tulajdonában lévő lakások, üzlethelyiségek bérbeadásából, a közterület használatából, valamint a Művelődési Ház bérbeadásából származó bevételeket.

A kommunális szemétszállításért fizetendő díj 2008. évben emelkedett, mely összeg úgy lett megállapítva, hogy a felmerülő költségeket teljes mértékben fedezze.

Helyi adók (várhatóan 41.780 ezer forint)

A Képviselő-testület 2007. 12. 13-án döntött az adórendelet módosításáról. Az adók mértéke az alábbiak szerint változott (változás csak a telekadónál történt):

Építményadó: a 2008. évben nem változott, a 2007. évi szinten maradt.

Telekadó: 2008-tól 160 Ft/m²-re emelkedett. Mentés az adó alól a legfeljebb 1100 m² területű telek, ha a jogerős építési engedély alapján a rajta építendő maximum kétlakásos lakóépület alapozása elkészült, az alap megépítésétől számított két évig.

Vállalkozók kommunális adója: a 2008. évben nem változott, mértéke 2000 Ft/fő/év.

Magánszemélyek kommunális adója: a 2008. évben változatlan maradt, az elfogadott érték 6000 Ft/fő/év.

Iparüzési adó: jelenleg is a maximálisan kivethető 2% van érvényben, mértéke így nem változik.

Gépjárműadó: államilag szabályozott, az ebből származó bevételt a 2007. évi szinten terveztük.

Támogatási és fejlesztési célra átvett pénzeszközre az államtól nem számíthatunk.

A működési célra átvett pénzeszközök tartalmazzák a MEP által egészségügyre adott összeget, amely fedezi a védőnői szolgáltatást, és az iskolai, óvodai orvosi vizsgálatok költségeit.

KIADÁSOK

A költségvetésnek a 2008. évben is biztosítania kell:
 - az önkormányzat törvényben rögzített, kötelezően ellátandó feladatainak eddig elért szinten való teljesítését
 - a korábban keletkezett költségvetési hiány csökkentését
 - a nem kötelező feladatként jelentkező alapfokú művészetoktatás, sportélet és közművelődés támogatását
 - a csatorna beruházás miatti, kormányrendeleteken alapuló kötelezettség kamatainak kifizetését

- önkormányzati fórumokon felvetett lakossági észrevételek, polgármesteri program alapján tervbe vehető feladatok megvalósítását.

A dologi költségek tervezésénél a következő tényezőket kell figyelembe venni:

- a dologi költségek tervezésének alapja a 2007. III. negyedéves zárás.
- átlagosan 8%-os inflációs költségnövekmény várható
- a közüzemi ár növekedése elérheti az 30%-ot is

A segélyek összegét a tavalyi évvel azonos mértékben állapítottuk meg.

Társulások, támogatások tekintetében az önkormányzat továbbra is fenntartja szerződéses kapcsolatait, a szerződésekben, valamint megállapodásokban vállalt kötelezettségeinek eleget tesz.

Továbbra is nagy hangsúlyt kapnak a környező településekkel kötött szerződések alapján különböző igazgatási és kötelezően ellátandó feladatokra kötött társulások. A korábbi társulások közül kikerül az építésügyi támogatás, valamint Tordasról a martonvásári művészeti iskolába átjáró gyerekek után fizetett hozzájárulás mértéke a sikeres tárgyalásokat követően harmadára csökken.

Az egyes intézményekben, illetve szakfeladatokban bekövetkezett, a kiadásokat érintő változások:

Polgármesteri Hivatal és parkfenntartás: A hivatal kiadásából - a Tordas-Gyúró körjegyzőség megalakulása következtében - a hivatali dolgozók személyi juttatásai kikerültek. Így csak a polgármester valamint a karbantartók személyi juttatásait tartalmazza. A karbantartó brigád tagjai március 31-ig munkanélküli járadékban részesültek, a Hivatal alkalmi munkavállalóként foglalkoztatta őket, havonta 15 napban, a jogszabályi előírásoknak megfelelően. A munkanélküli ellátás megszűnte után ismét állományba kerültek, teljes munkaidőben.

Szennyvízelvezetés és kezelés: A Képviselő-testület döntése értelmében az ügyintéző 4 órás munkarendben dolgozik a 2007. évtől. A Fejérvíznek fizetendő havi karbantartási díj 2008-ban az inflációnak megfelelő mértékben emelkedett. A kiadásokban nagy részt képvisel a szennyvíz csaknem 20 km-re történő „szállításának” költsége, ugyanis a szennyvíz átemelők áramdíja több százezer forint havonta, és a szennyvíz „érése” elleni vegyszerek adagolásának költsége is jelentős teher.

Művelődési ház: Költségvetésében szerepelnek a rendezvények költségei, minimális szintre csökkentve.

Könyvtár: az intézmény ellátását a Képviselő-testület az iskola hatáskörébe utalta, a könyvtárost felmentette.

Sporttevékenység: a Sportegyesület által elkészített sportkoncepcióban láthatjuk, hogy a labdarúgó szakosztály mérete és tevékenysége jelentős. A sporttevékenység támogatása, az önkormányzat kötelezően ellátandó feladatainak érdekében a tavalyi évhez képest csökkent (ld. külön táblázat). Szükséges a megfelelő kontrollok kialakításával az egyéb költségek jelentős csökkentése (pl. locsolás, gáz használat).

Segélyezés: Szükséges egy teljes körű szociális felmérés a

községben, hogy tisztában legyünk a szociálisan rászorulóknak számával, helyzetével, illetve hogy a már elkezdett egyéb támogatások folytatódhassanak, a legszükségesebb helyre juthassanak.

Védőnő: A 2007. évben kiírt védőnői pályázat sikeres volt, így határozott időre betöltötték az állást. A költségeket az OEP által kapott finanszírozásból tudjuk fedezni.

Óvodai, iskolai étkeztetés: az ÁNTSZ által végzett vizsgálat következtében a tavalyi évben a konyha felújításra került. 2008. évben a konyhai dolgozók állományát egy fél állással csökkentettük.

Iskola: Az idei évben több tanár részesül jubileumi jutalomban, valamint a nyugdíjas munkavállalók felmentésének a költségei is terhelik a 2008. évi költségvetést. Az iskola dologi kiadásait is jelentősen csökkenteni kellett.

Művészeti iskola: a különböző művészeti ágakhoz szükséges készletbeszerzésre fordítható összeget, valamint a rendezvények támogatását sajnálatos módon jelentősen csökkenteni kellett.

A jelenleg - forráshiány miatt - tervbe nem vehető feladatokat (ld. 2008. évi koncepció) a megtakarítások terhére, a Képviselő-testület döntése alapján lehet majd megvalósítani.

KÖTELEZETTSÉGEK

A 2007. év folyamán a csatorna beruházás során keletkezett jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési hozzájárulás 2006. évben megigényelt összegét kamatokkal együtt a MÁK behajtotta. Inkasszállásra kerültek még az előző évi jogtalan igénylések kamatai is. A 2008. évben a további kamatok negyedévenkénti visszafizetése 15 millió Ft-os terhet ró az önkormányzatra. A 2010-től fizetendő teljes összeg Tordasra vonatkozóan a 50/2006. számú, illetve a 34/2007. számú Kormányrendeletek és a Magyar Államkincstár Ertesítése alapján 124.516.472 Ft.

Egy másik kötelezettség az APEH által visszatartott, a csatorna beruházással kapcsolatosan 87 millió forint visszaigényelhető Áfa, melyet a csatornaépítés fővállalkozója meghitelezett az önkormányzatnak, a finanszírozási problémák elkerülése végett. A módosított kölcsönszerződés 2007. márciusában járt le, a szerződésben csak a meghosszabbítás lehetősége szerepel. Jelenleg tárgyalunk a hitelezővel, keressük a megoldást a kialakult helyzetre.

A csatornaépítéssel kapcsolatosan az önkormányzatnak még egy kötelezettségével számolni kell. A víziközmű társulatnak fizetendő lakossági hozzájárulásokra az önkormányzat készfizető kezességet vállalt a mindenkori adósságszolgálati mutatója maximumáig.

A Képviselő-testület a költségvetést a 2008. február 12-i ülésén elfogadta. A következő, március 18-i ülésén több támogatott szervezetet biztosított a Képviselő-testület, hogy a fél-éves beszámoló felülvizsgálatakor, a tervezett helyi adó bevétel teljesítésének függvényében megemeli a költségvetésben szereplő támogatást.

Hajbin Tímea
a Pénzügyi Bizottság elnöke

A Tordasi sport támogatása az elmúlt években (ezer Ft)

	2008 terv	2007 tény*	2006 tény	2005 tény	2004 tény	2003 tény	2002 tény	2001 tény	2000 tény	1999 tény	1998 tény
Önkormányzatnál megjelent kiadások	1.681	4.290	1.798	117	536	0	0	0	0	0	275
Adott támogatás	1.169	2.500	3.300	2.200	3.200	3.500	3.000	3.000	1.600	1.700	925
Összes sporttal kapcsolatos kiadás	2.850	6.790	5.098	2.317	3.736	3.500	3.000	3.000	1.600	1.700	1.200

2005-ben a ténylegesen adott támogatás, mai áron (infláció 2006-ban 3,9%, 2007-ben 8% volt) 2.600 ezer Ft volt, kevesebb, mint a 2008. évi terv!

*előzetes adat

Forrás: éves zárszámadások

Tordas Község Önkormányzatának 2008. évi költségvetése (1. melléklet)
A bevételek és kiadások alakulása (ezer Ft) összesítő tábla

megnevezés	eredeti előirányzat 2007	módosított előirányzat 2007	költségvetés 2008
BEVÉTELEK			
működési költségvetés bevételei	81.530	85.984	118.194
felhalmozási bevételek	1.400	4.416	0
költségvetési támogatás	140.990	157.912	186.864
<i>költségvetési bevételek összesen</i>	223.920	248.312	305.058
pénzmaradvány	0	0	0
finanszírozás bevételei	39.289	39.289	569
bevételek összesen:	263,209	287.601	305.627
KIADÁSOK			
személyi juttatások	106.130	122.138	138.086
munkaadót terhelő járulékok	32.050	35.544	43.886
dologi kiadások	93.344	85.628	91.452
hitel törlesztés	11.000	11.000	0
átadott pénzeszközök	9.285	14.569	19.650
ellátottak támogatása	10.000	10.000	11.731
központi előirányzat terhére közműfejlesztés	0	4.306	0
előző évről áthozott támogatások kifiz.			0
<i>működési költségvetés összesen</i>	261.809	283.185	304.805
felhalmozási kiadások	1.400	4.416	822
felújítás	0	0	0
egyéb felhalmozási kiadások	0	0	0
felhalmozási pénzeszköz átadás	0	0	0
<i>felhalmozási kiadások összesen</i>	1.400	4.416	822
<i>részeselek</i>	0	0	0
pénzforgalom nélküli kiad.	0	0	0
<i>költségvetési kiadások összesen</i>	0	0	0
finanszírozási kiadások	0	0	0
kiadások összesen:	263.209	287.601	305.627

Tordas Község Önkormányzatának 2008. évi költségvetése (2. melléklet)
Kiadások összesítője (ezer Ft)

megnevezés	személyi juttatások	közteher	dologi kiadások	segélyek	támoga- tások	társulások	felhal- mozás	összesen
utak, hidak, bérlakások			850					850
települési vízellátás			120					120
közvilágítás			3.340					3.340
köztisztaság			7.800					7.800
temető	144		74					218
sport létesítmények	250	127	1.304					1.681
parkfenntartás, községgazdálkodás	4.098	1.220	2.318					7.636
könyvtár	316	125	634				-	1.075
közművelődés	3.221	1.101	2.726				-	7.048
védőnői szolgálat	2.276	681	1.248					4.204
csatorna	1.082	370	22.302					23.754
polgármesteri hivatal	6.424	1.610	29.843				822	38.699
általános iskola	69.573	22.447	8.880					100.900
művészeti iskola	13.300	4.109	750					18.159
óvoda	37.402	12.097	3.082				-	52.580
étkeztetés			6.182					6.182
segélyezések				11.731				11.731
támogatások					1.634			1.634
társulások						18.016		18.016
összesen:	138.086	43.886	91.452	11.731	1.634	18.016	822	305.627

Az egyházközségek beszámolója a tordasi önkormányzattól 2007-ben kapott támogatás felhasználásáról

A baptista egyház a tordasi önkormányzattól kapott támogatást karácsonyi ajándékok vásárlására, a katolikus egyház a templom észak-nyugati falfelületének pótlólagos szigetelésére fordította. Az evangélikus és református egyházközség beszámolóját az alábbiakban olvashatják. A beszámolókból is jól látszik, hogy kis összegű támogatásokkal milyen színes programokat lehet megvalósítani, és milyen fontos szerepet töltenek be az egyházak községünk, a tordasi gyerekek, családok életében. Bár a 2008-as szűkös költségvetés nem tartalmaz jóváhagyott támogatást az egyházak részére, a Képviselő-testület ígéretet tett, hogy az adóbevételek alakulásának függvényében félévkor meg fogja vizsgálni, mekkora pénzbeli támogatást tud nyújtani az egyházak programjaihoz.

Evangélikus egyházközség

Tavaly négy különböző táborba vártuk és vittük a fiatalokat. Egyet Tordason és egyet Gyúron tartottunk a parókiaépületben. Továbbá egy Nagyvelegen rendezett egyházmegyei ifjúsági táborban és egy konfirmandus táborban vettek részt az ifjak. A kapott támogatási összeget a táborok étkezési költségeinél, és a kézműves foglalkozásokhoz szükséges anyagok, társasjátékok vásárlásánál, valamint szegényebb gyermekek táborújának támogatásánál használtuk fel.

Abban a reményben tekintünk vissza nyári programjainkra, hogy azok a résztvevő fiataloknak pihenést, felüdülést, töltékezést nyújtó alkalmak voltak. Bízunk benne, hogy mindazok, akik idén velünk tartottak, jövőre is szívesen jönnek táborainkba. Köszönjük, hogy támogatásukkal komoly segítséget nyújtottak programjaink megvalósításához, színesebbé tételéhez.

Tisztelettel: Süller Zsolt, evangélikus lelkész

Református egyházközség

Idézet a 2007. évi lelkipásztori beszámolóból: „Július első hetében, öt napon át, az óvodás és alsó tagozatos hittanos gyerekek nyári hete volt gyülekezetünkben. A hét létszáma naponként, átlagban harminc gyerek volt. A gyermekek napközis jelleggel voltak a nyári héten, napi háromszori étkezést kaptak a gyülekezet adományából és a helybeli önkormányzatok támogatásából. Köszönöm minden felnőtt segítségét a gyerekek körüli szolgálatban, külön is megköszönve az ebédeltetés szervezését Szucsán Lászlónénak.” (...)

„Július utolsó hetében volt a gyülekezet ifjúsági tábora. A helyszín Balatonszabadi-Siómaros volt, dr. Judák Endre gödöllői presbiter falusi vendéglátó háza. Délelőttönként és esténként lelki alkalmakon vettek részt ifjaink. Az ifjúsági tábort a váli református gyülekezettel közösen rendeztük. A gyülekezetből tíz fiatal vett részt ezen a táboron, a váliakkal és a felnőtt segítőkkel összesen 25-en voltunk. Külön is köszönöm Erdélyi Erzsébet ny. tanárnő, Apostagi Adorján teológus hallgató, valamint feleségem segítségét.”

Mindkét nyári táborban tordasi gyerekek is részt vettek. A nyári táborokban – hittanos hét, konfirmandus tábor – a gyúrói és tordasi gyerekek aránya kétharmad illetve egyharmad volt. (Ebben a tanévben 25 beiratkozott református hittanos van a tordasi iskolában.)

Köszönöm az Önkormányzat Képviselő-testületének a nyári táborozások pénzbeli támogatását!

Ócsai Tibor, gyúrói református lelkipásztor

A 2007-ben benyújtott és nyert pályázatok listája

A PÁLYÁZAT KIÍRÓJA	KAPOTT ÖSSZEG	PÁLYÁZAT CÉLJA	A PÁLYÁZATOT ELKÉSZÍTETTE
Művészeti Szakszervezetek Szövetsége EJI	100.000	Fiatalok összművészeti fesztiváljának támogatása	Vida Vera
Külgügyminisztérium	100.000	A közkönyvtárak uniós támogatása	Mihovics Márta
ÖKTM	119.000	Minőségbiztosítás, művészeti iskola	Veres Andrea, Németh Ildikó, Cselikovics Herta
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány	200.000	Jelmezek vásárlása	Veres Andrea, Németh Ildikó, Cselikovics Herta
Hármashalom Alapítvány	200.000	Gyimesi út támogatása (útiköltség)	Angyal Erzsébet
Nemzeti Kulturális Alap	250.000	Néptánc Tábor	Veres Andrea, Németh Ildikó, Cselikovics Herta
Egészséges Településekért Alapítvány	299.800	Rendezvénysátor, ifjúsági tábor	4 község művelődés szervezője
Egészséges Településekért Alapítvány	300.000	Projektor vásárlás műház, filmklub	Bediné Németh M.
Szent László Kistérség Pénzügyi Alap	400.000	Kamatmentes kölcsön a szolgálati lakás felújítására	Juhász Csaba
Munkaügyi Központ	1.394.018	Regisztrált munkanélküliek fogl. támogatása	Áldottné Fuzskó M. Juhász Csaba
Fejér Megyei Önkormányzat Pénzügyi Alap	1.400.000	Kamatmentes kölcsön iskola tetőtér beépítésére	Teszár Tamás, Juhász Csaba
Pénzügyminisztérium	8.000.000	Működésképtelen önkormányzatok támogatása	Áldottné Fuzskó M. Hajbin Tímea
Európai Unió	1.600.000	EU – testvértelepülési kapcsolatok ápolása	Nótáros Éva, Szendrői Júlia, Petz Ernő, Konczos Tibor, Vida Antal és még sokan mások
ÖSSZESEN	14.362.818		

A felsoroltakon kívül 2007-ben további pályázatokat nyújtottunk be a MOL-hoz, Művészeti és Szabadművelődési Alapítványhoz (néptáncbórra), a Magyar Telekom Nyrt.-hez, és az Önhibáján kívül Hátrányos helyzetbe került Önkormányzatok támogatására a Magyar Államkincstárhoz, de ezek sajnos nem nyertek. A legégetőbb feladatokra, mint pl. a kisiskola felújítása, új óvoda, egészségház építése, belterületi utak felújítása, nem nyújthattunk be pályázatot, mert nem feleltünk meg a feltételeknek. A fő ok az önrész hiánya volt, beruházásonként 20-30 millió forint.

Köszönjük mindazoknak, akik szabadidejüket feláldozva, fáradtságos munkájukkal segítettek a pályázatok megírásában, ezzel gazdagítva községünk kulturális életét, hozzájárultak intézményeink fejlődéséhez, Tordas hírnevének növeléséhez, a tordasi gyerekek utazásaihoz, községünk fejlődéséhez!

Várjuk továbbra is azoknak a falunkért tenni kívánó lakosoknak jelentkezését, akik e nehéz pénzügyi helyzetben készek idejüket és energiájukat feláldozva részt venni a pályázatok megírásában, ezzel segítve az iskola, művészeti iskola, a kulturális és sportélet anyagi szükségleteinek megteremtését.

Hajbin Tímea
a Pénzügyi Bizottság elnöke

A „Tordas Községért” Közalapítvány beszámolója

Tisztelt Polgármester Úr, Tisztelt Képviselő-testület!

Kérésüknek megfelelően az „Tordas Községért” Közalapítvány (továbbiakban Alapítvány) működéséről a következő tájékoztatást adom.

Az Alapítvány kiemelkedően közhasznú, nem nyereségérdekelt, politikától független szervezet.

Kivonat az alapító okiratból:

Céljaink:

1. településfejlesztés, településrendezés, az épített és természeti környezet védelme, a helyi közutak és közterek fenntartása, építése, valamint a közbiztonság növelése;
2. a közművelődési, kulturális, művészeti és helyi sporttevékenység támogatása;
3. a község kulturális és történeti örökségének, hagyományainak újjáélesztése, ápolása;
4. a közbiztonság növelését elősegítő, az egymásra utaltságot, közös felelősség tudatát erősítő polgári kezdeményezések támogatása.

Az Alapítvány kuratóriuma a 2007. évben február 14-én, március 7-én, április 4-én, május 9-én, május 30-án, június 13-án, október 10-én, november 14-én tartott kuratóriumi ülést, az ülések mindig határozatképesek voltak, illetve a felügyelőbizottság tagjai meghívottként rendszeresen megjelentek. A Kuratórium összesen 14 határozatot hozott 2007. évben.

Pénzügyi vonatkozása a következőknek volt:

2007/1. határozat: A Kuratórium tagjai semmilyen díjazásban vagy ellenszolgáltatásban nem részesülnek. Döntés: egyhangú.

2007/2. határozat: Az Alapítvány a Művészeti Iskola eszközbeszerzésére 150 000 Ft támogatást ad. Döntés: egyhangú

2007/3. határozat: Sztrányai Miklós Ingaúton verseskötetének támogatása 100 000 Ft-tal. Döntés: egyhangú. Pénzmozgás 2007-ben nem történt.

2007/6. határozat: a 2007. 01. 15-én az iskola által igényelt támogatási kérelemben foglaltakra 600 000 forintot, mint maximális keretösszeget megszavaz a „Régi Iskola” épületének rendbetételére. Az összeg az aktuális igényeknek megfelelő mértékben és részletekben folyósítható. Döntés: egyhangú.

2007/7. határozat: A Sport Egyesület tevékenységét az Alapítvány 200 000 Ft-tal támogatja. Döntés: egyhangú.

2007/8. határozat: A Bárka Zenei Fesztivál rendezvényszervezője - az időközben e célra beérkező összegek mértékéig - a támogatást megkapja. Az átutalt összegről utólag elszámolni köteles.

2007/11. határozat: Az augusztus 20-i falunapra 160 000 Ft célzott támogatás érkezett. Az erre a célra érkező adományokat elfogadjuk, és a korábbiaknak megfelelően az eseményre fordítjuk.

2007/12. határozat: az Alapítvány a kért technikai lebonyolítás mértékéig nyújtson segítséget a kapcsolat kialakítását végzőknek. Döntés: egyhangú.

(Testvér-települési kapcsolat kialakítása van folyamatban, Tordas és Besancourt (Franciaország) között. A két település egy, a kapcsolatok kialakítására kiírt Európai Unió pályázatán nyert, melyen Tordas nevében az Alapítvány vett részt. Ebből a szervezők egy utazást kívánnak finanszírozni. A kiutazó résztvevők (50 fő) kulturális kiállítással, előadással készülnek. Az alapítvány e kapcsolathoz, annak kialakításához nem kíván anyagi támogatást adni, csak technikai segítséget nyújt. 2007. évben 940 000 Ft került kifizetésre, ez bevételként 2008-ban jelenik meg.) (kb. 1 600 000 Ft - a szerkesztő megjegyzése)

2007/13. határozat: a Szociális Otthon lakóiból álló Szivárvány Együttes külföldi utazására az Alapítvány 50 000 Ft támogatást ad. Döntés: egyhangú

Az alapítvány kuratóriuma minden döntést az alapító okirat szellemének és betűjének megfelelően hozott és hoz meg. Ennek megfelelően nincs olyan Kuratóriumi határozat, ami ellentétes lenne az alapítvány célkitűzéseivel.

A 2007-es banki és pénztári pénzmozgások a könyvelés alapján készült mellékletben láthatóak.

A Kuratórium kellő megfontolással és felelősséggel végzi tevékenységét, a szükségesnél talán kicsit több adminisztrációval. A Kuratórium tagjai mind személyi mind szakmai feltételeknek megfelelnek, megbízatásuk 2009-2010-ben jár le.

Kuratórium tagjai:

Konczos Tibor
Andorfy Ottó
Szénási Zoltán
Erdélyi Gábor
Cselikovics János

Az alapítvány eredeti célkitűzésének megfelelően működik.

Tisztelettel

Konczos Tibor
a Tordas Községért Közalapítvány Kuratóriumának Elnöke

Tordas, 2008. március 12-én

Megjegyzés: Farkas Jenő képviselő a Tordas Községért Közalapítvány működésével kapcsolatban interpellációt nyújtott be a polgármesterhez. A Kuratórium elnökének választát a Képviselő-testület egyhangúlag elfogadta. Az alapszabályt, a kuratórium tagjait és a felügyelő bizottságot is az előző testület fogadta el és választotta meg, a testület a 2006. évi választás óta az Alapítvány működésével kapcsolatosan semmilyen döntést nem hozott. Az Alapítvány a Képviselő-testülettől teljesen függetlenül, mindannyiunk meglegedésére végzi munkáját.

Teszár Tamás alpolgármester

TORDAS KÖZSÉGÉRT KÖZALAPÍTVÁNY PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓJA
a 2007. évi működésről

2007. 01. 01. nyitó adatok

OTP Bankszámlán lévő összeg: 2.646.000 Ft
 - Tordas Önkormányzat alapítói vagyon (2004.) 500.000 Ft
 - Tordas Önkormányzat alapítói támogatás (2005.) 500.000 Ft
 - 2004-2006. adományok: 1.746.000 Ft
 - 2006. évi felhasználás (Toman Grafika verseskönyvhöz hozzájárulás: 100.000 Ft)

2007. évi bevételek és felhasználások

MEGNEVEZÉS	Befolyt összeg (Ft)	Felhasznált összeg (Ft)	2007. 12. 31-én rendelkezésre áll (Ft)	Megjegyzés
Alapítói vagyon (nyitó)	500.000	-	500.000	
2004-2006.évben befolyt támogatások (nyitó)	2.146.000	750.000	1.396.000	Általános iskola támogatására felhasználva
Sporttámogatás	200.000	200.000	-	Tordas SE támogatására felhasználva
Kultúra támogatás	50.000	-	50.000	Bárka Fesztiválra (nem került felhasználásra)
Augusztus 20.	160.000	160.000	-	Augusztus 20-i ünnepségre felhasználva
Iskolai tűzkár elhárítás	3.548.595	-	3.548.595	2007-évben nem került felhasználásra
Bankkamat bevétel	2.494	-	2.494	
Bankkezelési költség		20.040	-20.040	
Egyéb működési költség		13.830	-13.830	Csekk nyomtatás, közjegyzői díj, nyomtatvány
ÖSSZESEN:	6.607.089	1.143.870	5.463.219*	

* ERSTE Bank: 4.516.259 Ft, Pénztár: 7.000 Ft, Követelés: 940.000 Ft (pályázati úton elnyert, utólagos finanszírozású támogatás költségeinek megelőlegezése)

Beszámoló Tordas település gyermekvédelmi és szociális helyzetéről (részletek)

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, jólétéhez, a családba történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez.

Néhány statisztikai adat Tordas település gyermekvédelmi helyzetére vonatkozóan:

A gyermekjóléti szolgálat által gondozott családok száma 5 család, ebből 1 kiskorú gyámhivatali intézkedéssel ideiglenes hatállyal van elhelyezve a gyámszülőnél, 3 gyermek pedig átmeneti nevelésben részesül. Védelembe vétel a 2007. évben nem történt. Eseti gondozás 10 család esetében történt, amely kiskorúak tekintetében 21 főt jelent.

Martonvásár városban működő Szent László Völgye Segítő Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatása immár 10 éves szakmai múlttal rendelkezik. Tapasztalataink alapján az eltelt évek alatt a családokban előforduló működészavarok és a kiskorú gyermekek veszélyeztetettségének okai változtak. A társadalom változásai, gazdasági, politikai, szociálpolitikai vonatkozásban hatással vannak a családok életére, a demográfiai, foglalkoztatás politikai, oktatásügyi és szociális biztonság tekintetében. Az anyagi helyzet romlásával csökken a kiegyensúlyozott családi élet esélye, nő a feszültség, mindennaposá válnak a konfliktusok, megnő a válások száma. Új típusú problémaként jelenik meg egyre inkább a jó anyagi körülmények között élő családok gyermekei körében előforduló nevelési hiányosságok, iskolai problémák, tankötelezettség elmulasztása, és deviáns magatartási problémák előfordulása. A szülők munkájuk miatt nem fordítanak elegendő időt gyermekükre, így az érdeklődés hiánya miatt negatív hatású korcsoport felé fordul a gyermek.

Nagyon gyakran a szülő sincs tudatában annak, hogy magatartásával a gyermeket hátrányos, illetve veszélyeztetett helyzetbe hozta.

Mindezek megelőzésében és kezelésében egyre nagyobb szerep jut a gyermekjóléti szolgálatoknak és az oktatási intézményeknek.

Tordas településen jelzőrendszer működik, a jelzés, az információ el is jut a gyermekjóléti szolgálatunk felé, de sokszor nem időben érkezve. Emiatt az elkövetkező időben a még hatékonyabb gyermekvédelmi munkavégzéshez szükségesnek tartjuk az észlelő-jelzőrendszer erősítését, munkájának segítését, az információnyújtást, koordinálást természetesen a kompetencia határok betartásával.

Tordas településen a gyermekjóléti szolgálatunk gondozásában álló gyermekek és családjaik körében leginkább az alábbi veszélyeztető okok, problémák állnak fenn.

- Családi konfliktusok 5 esetben
- Gyermeknevelési problémák 4 esetben
- Anyagi problémák 3 esetben
- Gyermekintézményben való beilleszkedési zavar 4 esetben
- Szülők életvitele, szenvedély betegsége miatt előforduló problémák 8 esetben

A családokban gyakran előforduló családi konfliktusok befolyásolják a gyermek pszichoszociális fejlődését. Ennek következménye gyermek és serdülő korban egyaránt megfigyelhető, a fiatal felnőttkori életben pedig különböző devianciák kialakulását teszi lehetővé, amely magában hordoz probléma megoldási nehézségeket.

A településen élő tanköteles korú középiskolás gyermekek körében magas az iskolai igazolatlan hiányzás. Az oktatási törvény előírásai szerint, a tanköteles korú gyermekek 10 óra igazolatlan iskolai hiányzása esetén az oktatási intézmények kötelesek a jegyző felé jelzéssel élni. Többször előfordul, hogy a középiskolák 100-200 óra igazolatlan iskolai hiányzás után tesznek csak intézkedést. Ez sok esetben már késő, mert ilyenkor már csak évet ismételtet a fiatal, és a védelembe vételi eljárás eredményessége is megkérdőjelezhető.

Intézményünkben pszichológiai szolgáltatás is biztosított. Hetente 1, szükség esetén 2 alkalommal tartja rendelését a pszichológus szakember a segítő szolgálat épületében, Marton-

vásáron. A lakosság köréből nagy az igény erre a szolgáltatásra.

A gyermekjóléti szolgálatnál ellátott Tordas település tekintetében bántalmazott gyermek nem volt. Gyermekvédelmi szakellátásban, átmeneti nevelésben 1 család gyermekei részesülnek.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesületnél intézményünk sikeres pályázatot nyert, amely alapján a 2007-es évben 4 alkalommal 8 féle adományt (piskóta, liszt, cukor, gabonapehely, tarhonya, tej, vaníliaital, tejpor) osztottunk szét a rászoruló családok között. Az adományokból 18 család részesült a településen.

A gyermekjóléti szolgáltatásunk családgondozói segítettek a 2007. év május végén az általános iskola által megrendezésre került gyermeknap lebonyolításában.

Családsegítés

A szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

Tordas településen ellátott családsegítés szolgáltatás biztosítása során intézményünk 8 családnak nyújt segítséget.

A szolgáltatást igénybevevők problémái: gyermeknevelési, ügyintézéshez történő segítségkérés, foglalkoztatási, életviteli problémák.

Megjegyezni kívánom, hogy Tordas településen 2007. év októberétől főállásban Babka Balázné családgondozó látja el a családsegítési feladatokat. Rendszeresen tart kapcsolatot a családokkal, a felnőtt és gyermekkorú lakosság észlelő és jelzőrendszeri tagjaival (házi orvos, védőnő, iskola, óvoda, rendőrség) továbbá az intézmény telephelyén Martonvásáron pedig rendszeres információs szolgáltatást nyújt a Tordas településen élő munkanélküliek számára is.

Szociális információs szolgáltatás

Az információs szolgáltatás célja, hogy a törvényben meghatározott illetve egyéb, a szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó ellátásokat és szolgáltatásokat igénylők megfelelő tájékoztatást kapjanak az ellátások hozzáférhetőségével és igénybevételükre vonatkozó szabályokkal kapcsolatban.

Támogató Szolgálat

A támogató szolgálat célját és feladatait részletesen rögzíti a többszöri módosított szociális törvény. A szolgálat a fogyatékos személyek önálló életvitelének megkönnyítése érdekében működtetett, amelynek alapfeladatai között szerepel az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása.

Személyi segítés

A személyi segítő szolgálat feladata az önrendelkező független élet elveinek alapján – a fogyatékos ember autonómiájának fenntartásával – a fogyatékos ember függetlenné, önállóvá válásának elősegítése, a közösségi életben való részvétel előmozdítása.

Személyi szállítás

A Támogató Szolgálat feladatai ellátására szállító szolgálatot is működtet. Célja a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi, szociális, kulturális és egyéb szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése. Az ügyfelek a szolgáltatást kérhetik személyesen, illetve telefonon. Az igény bejelentése legalább a szállítás napját megelőző egy nappal szükséges. A szolgáltatás térítési díjas.

Statisztikai adatok 2007-ről Tordas település vonatkozásában:

Mozgáskorlátozott: 5 fő

Látásfogyatékos: 1 fő

Hallásfogyatékos: 1 fő siket-néma

Értelmi akadályozott: 2 fő

Halmazottan sérült: 1 fő

Rendszeres személyi szállítást igényel: 3 fő

Hajléktalan – személyi segítséget igénylő: 1 fő

Látogatások száma: 2007-ben 133

Eseti tanácsadás: 5 fő

Közösségi pszichiátriai ellátás

A közösségi pszichiátriai ellátás keretében a pszichiátriai beteg részére lakókörnyezetében komplex segítséget kell nyújtani a mindennapi életvitelben, továbbá lehetőség szerint biztosítani szükséges a meglévő képességeinek megtartását, ill. fejlesztését. Tordason 2007-ben 5 fő részesült közösségi ellátásban. A családoknál tett látogatások száma összesen 104 alkalom. A település pszichiátriai gondozója Eisenbacher Ferencné, aki Tordason kívül ellátja még Martonvásár várost is. Az ellátottak között leggyakrabban előforduló betegségek a depresszió és a szenvedélybetegség.

Tordas településen 2007-ben a családlátogatások keretében a beszélgetések, ügyintézés..., stb. mellett munkaterápia is zajlott. Egy kliensünk intézményi elhelyezésére is sor került, akivel azóta is rendszeresen tartjuk a kapcsolatot, ill. segítjük az otthon maradt családtagokat is az édesanyjukkal való kapcsolattartásban.

Intézményünk a 2007-es évben két havonta megszervezte a kreatív foglalkozásokat fogyatékkal élő és pszichiátriai betegek számára. Ezek a foglalkozásokon többnyire kézműves tevékenységet (gyöngyfűzés, gipszfestés) végeznek a résztvevők, de alkalmanként filmvetítésre is sor került.

Martonvásáron és a térségben élő lakosok több esetben adományoztak intézményünk számára ruhaneműt, bútorokat és egyéb háztartási eszközöket. Igyekeztünk ezeket az adományokat a legrászorultabb családokhoz eljuttatni.

Tordas településen a családgondozók, személyi segítők és közösségi gondozók ügyfélfogadási rendje az alábbi:

kedd

10.00-10.30 Babka Balázné családgondozó

csütörtök

10.00-10.30 Eisenbacher Ferencné pszichiátriai ellátás

10.00-10.30 Bendákné Lengyel Edina támogató szolgáltatás

10.30-11.00 Kele Klára gyermekjóléti szolgáltatás

Az ügyfélfogadások helye: Polgármesteri Hivatal.

Kiegészítő ügyfélfogadás az általános iskolában és óvodában 2 hetente csütörtökön 9.30-10.30 Kele Klára gyermekjóléti szolgáltatás.

A Szent László Völgye Segítő Szolgálat épületében Martonvásáron keddenként 12.00 – 17.00 óráig előzetes bejelentkezés alapján pszichológiai szolgáltatás igénybe vehető. (Tel.: 460-129)

Szabóné Pályi Judit, intézményvezető
Szent László Völgye Segítő Szolgálat

Két újabb összefogás

A Szabadság utcai lakók képviselőjében megkeresett Tóth Ferencné (Györgyi), hogy a nagy kanyarban lévő rossz állapotú járdát szeretné társadalmi összefogással újra rakni és egy lappal kiszélesíteni. A karbantartó brigád tagjai felmérték a járda-lapok minőségét és a rendelkezésre álló lapjainkat. Kiderült, hogy több mint 150 lap használhatatlan, így az Önkormányzat 400 lappal támogatta a kezdeményezést. A régi, rossz lapokat a brigád pénteken elszállította, miközben az újakat is a helyszínre vitte. Így hétvégén a lakosság jóvoltából elkészülhetett a járda.

Tudom, hogy a településünkön több helyen probléma van a járdák állapotával, de a jelenlegi helyzetünkben ezek átépítésében komolyabb szerepet nem tudunk vállalni. Hasonló elképzelést és összefogást viszont a járda-lapok cseréjével tudunk támogatni, a készleteink erejéig.

Az orvosi rendelőnél új lépcsőt és babakocsi rámpát készített néhány lelkes tordasi fiatal. A kivitelezéshez pénzt gyűjtöttek, és felhasználták a munkát irányító Cifka János adományát is. Az Önkormányzat 50 000 Ft-tal támogatta a kezdeményezést.

Köszönjük az elvégzett munkát!

Juhász Csaba

Polgárőr hírek (Beszámoló a 2008-as évi közgyűlésről)

A februárban megtartott közgyűlésen elfogadtuk a 2007-es évről szóló beszámolót és a 2008-ra szóló tervet.

Az elmúlt évben összesen közel 400 szolgálatunk volt, ennek közel fele nappali, azaz hasonló, mint az előző évben.

Tevékenységi és pénzügyi tervünk 2008. évre az elmúlt évi eseményeket és a tényadatok megközelítő összegeit tartalmazza.

Az alábbiakban ismertetjük a Tordasi Polgárőrség pénzügyi beszámolóját, és tervét:

TORDASI POLGÁRŐRSÉG 2007. évi pénzügyi beszámoló

Bevételek:	önkormányzati támogatás	200 000 Ft
	egyéb támogatás	167 000 Ft
	bank kamat	258 Ft
	1 % adóból	191 864 Ft
	biztosító (bónusz)	23 557 Ft
	bevétel összesen:	582 879 Ft

Kiadások:	rádiótelefon	63 677 Ft
	üzemanyag	363 114 Ft
	biztosítás	189 208 Ft
	javítás, fenntartás	89 095 Ft
	bankköltség	23 415 Ft
	egyéb kiadás	2 000 Ft
	kiadás összesen:	730 509 Ft

Nyitó pénzkészlet	218 112 Ft
Bevétel	582 879 Ft
Kiadás	730 509 Ft
Záró pénzkészlet	70 482 Ft

TORDASI POLGÁRŐRSÉG 2008. évi pénzügyi terv

Bevétel:	önkormányzat	400 000 Ft
	egyéb támogatás	150 000 Ft
	egyéb bevétel	200 000 Ft
	bevétel összesen:	750 000 Ft

Kiadás:	rádiótelefon	80 000 Ft
	üzemanyag	400 000 Ft
	biztosítások	200 000 Ft
	javítás, fenntartás	100 000 Ft
	bankköltség	25 000 Ft
	egyéb kiadás	5 000 Ft
	kiadás összesen:	810 000 Ft

A 2007-es esztendőben kapott, az adó 1 %-ából származó összeget üzemanyagra és az autó üzemeltetésére fordítottuk. Összefoglalva úgy érzem, sikeres esztendőt hagytunk magunk mögött 2007-ben, és ilyet kívánok magunknak idén is. A vezetőség nem tervez változtatást, a megszokott, és jól bevált gyakorlatot kívánja folytatni, de a szolgálatok számát növelni kívánja. Ehhez nagyon várjuk új tagok jelentkezését.

Ismételten közöljük a Polgárőr autó telefonszámát: 06-30-63-08-777

Támogatni a vezetőségi tagoknál, vagy a Polgármesteri Hivatalban megtalálható postai utalványon is lehet. Még tart az adóbevallások ideje is. Ilyenkor, a már hagyományos módon lehet az adó 1 %-áról, annak sorsáról dönteni. Továbbra is várjuk, köszönettel fogadjuk az 1 %-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Nevünk: Tordasi Polgárőrség
Adószámunk: 19097439-1-07

A tagságnak megköszönöm egész évi folyamatos becsületes munkáját, támogatóinknak pedig az adományokat.

Vezetőség

FELHÍVÁS!

Tordason az utóbbi hetekben ismét megszorodtak a lopások. Volt olyan eset, hogy fényes nappal szóval tartották a tulajdonost, miközben a társ összehajlít a lakásban. Több telephelyről vittek el gázolajat, fém anyagokat. Történt rongálás is, pl. a polgárőr autó és más autó kerekeit is kiszúrták.

Házi árusításra, adománykérésre az Önkormányzat nem ad ki engedélyt, ezzel az ürüggyel senkit ne engedjünk még a kerünkbe se! Fokozottan figyeljünk egymásra!

Ha valaki valami gyanúsát észlel (pl. idegenek járnak a falut), hívja azonnal a

POLGÁRŐRSÉGET (30/630-8777), az ÖNKORMÁNYZATOT (22/467-502) vagy a RENDŐRSÉGET (107, 22/355-003, 112), adjon pontos tájékoztatást a személyekről, a gépjárműről!

RENDŐRSÉGI BESZÁMOLÓ TORDAS KÖZSÉG KÖZBIZTONSÁGI HELYZETÉRŐL (részletek)

Tordas községben 2007-ben 20 bűncselekmény vált ismertté, a tízezer lakosra jutó bűncselekmények száma 106,5 volt, amely a Velencei-tó környékének viszonylatában statisztikailag kedvezőnek nevezhető. (2006-ban 18 bűncselekmény vált ismertté, tízezer lakosra vetítve 101,9). A gárdonyi rendőrkapitányság területén 2007-ben ez a szám: 406,6.

Tordas területén a korábbi évekhez hasonlóan az összes ismertté vált bűncselekmény (20) közül a vagyoni elleni bűncselekmények domináltak (15). Az egyes kategóriákban jelentős változás nem tapasztalható, azonban öröndetes a lopások számának 7-ről 5-re, a betöréses lopások számának 6-ról 3-ra történő csökkenése.

A Martonvásári Rendőrőrs illetékességi területén a települések lélekszámának megfelelően a legtöbb bűncselekmény Martonvásáron történt (154), majd ezt követi Kajászó (82, egy 61 rendbeli szerzői joghoz kapcsolódó bűncselekmény-sorozat miatt). Harmadik a sorban Baracska (57), majd Tordas (20), és végül Gyűrő (18).

A Tordas területén elkövetett bűncselekmények felderítési eredményessége 38,9 %, ami a 2006-os 6,3 %-hoz képest jelentős előrelépés. (Gárdonyi Rendőrkapitányság területén a felderítési mutató 27,4% volt 2007-ben.)

A 2007. évben 10 esetben (2006-ban 4) került sor a gyülekezésszóló 1989. évi III. törvény hatálya alá eső rendezvények bejelentésére, ebből egy esetben Tordas területén. A rendezvények megtartását minden esetben tudomásul vettük.

Tordas területén 2007-ben 1 súlyos sérüléses, 2 könnyű sérüléses, 4 sérülés nélküli anyagi káros közlekedési balesetnél intézkedtünk. A sérüléses balesetek közül a súlyos sérüléssel járó lakott területen kívül, míg a két könnyű sérüléssel járó és az anyagi káros balesetek lakott területen belül következtek be.

Összességében a feljelentők sérelmére elkövetett bűncselekmények okaként kiemelhető az óvatosság hiánya és az alapvető vagyonzvédelmi intézkedések figyelmen kívül hagyása.

Tordas földrajzi elhelyezkedéséből következően, az M7-es autópálya közelsége, és a több irányba vezető földutak miatt az átutazó jellegű bűnözés dominált (hasonlóan a rendőrkapitányság egészéhez). A statisztikai adatok szerint Tordas területén 2007-ben 8 bűnelkövető vált ismertté.

Dr. Sági János rendőr alezredes, megbízott rendőrkapitány

**Tordas közigazgatási területén ismertté vált
bűncselekmények (2003-2007. év)**

	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Összes bűncselekmény	26	32	23	18	20
Személy elleni	0	1	6	0	2
magánlaksértés	0	0	4	0	0
könnyű testi sértés	0	0	2	0	0
súlyos testi sértés	0	1	0	0	2
Közlekedési	2	5	1	1	1
közúti baleset okozása	0	0	1	0	0
ittas, bódult járművezetés	1	4	0	1	1
járművezetés	0	1	0	0	0
tiltott átengedése					
A házasság, család, ...	2	0	1	0	0
elleni bűncselekmények					
tartás elmulasztása	1	0	1	0	0
szeméremsértés	1	0	0	0	0
Államig., ig. szolg., ...	0	0	0	0	0
elleni bűncselekmények					
Közrend elleni	0	4	0	1	1
garázdaság	0	1	0	0	1
állatkínzás	0	0	0	1	0
egyedi azonosító jel	0	2	0	0	0
meghamisítása					
visszaélés kábítószerrel	0	1	0	0	0
Gazdasági	0	0	1	0	1
pénzhamisítás	0	0	0	0	1
csődbűntett	0	0	1	0	0
Vagyon elleni bűncs.	22	22	14	16	15
lopás	8	5	5	7	5
betöréses lopás	8	9	7	6	3
sikkasztás	0	0	0	1	0
csalás	6	2	1	0	6
jogtalan elsajátítás	0	1	0	0	0
rongálás	0	3	1	2	1
jármű önkényes elvétele	0	2	0	0	0
Erőszakos és garázda	0	2	6	0	3
bűncselekmények					
Közterületen elkövetett	8	10	4	5	6
bűncselekmények					
Nyomozás eredményességi	48%	41%	57%	17%	42%
mutató					
Ismeretlen tetteses	40%	37%	50%	6%	39%
felderítési mutató					
Településen lakó	10	10	8	12	8
bűnelkövetők					

Interjú Kajászó polgármesterével

„A hitel rendkívül kellemes találmány: hirtelen megnöveli az elérhető lehetőségek számát, jut belőle erre is, arra is, és úgy tűnik, hogy minden a legnagyobb rendben van, létezik azonban egy rendkívül hátrányos tulajdonsága: vissza kell fizetni.”

„Kajászó község képviselő-testülete 2008. január 19-i rendkívüli testületi ülésén nehéz, de elkerülhetetlen döntést volt kénytelen hozni. Határozni kényszerült a településsel szembeni adósságrendezési eljárás megindításáról. Tette mindezt annak tudatában, hogy az évek óta felhalmozódott,

immár 20 millió forintos adósságállomány és a 100 millió forintos bruttó hitelállomány együttes terhe lehetetlenné teszi az önkormányzat további működését. A település életében az eljárás annyit jelent, hogy mindennemű pénzügyi kifizetés csak a bíróság által kinevezett pénzügyi gondnok engedélyével történhet. Válságköltségvetést kell készíteni és elfogadni, melyet szigorúan az adósságrendezésnek kell alávetni. Ez az utóbbi nagyon nehéz feladat, hiszen mindez intézményi átalakítások, létszámleépítések és pénzügyi megvonások nélkül lehetetlen. Ezért ódzkodnak a képviselő-testületek a személyes konfliktusokat is generáló lépésektől, és inkább halogatják a kényszerű reformokat, intézkedéseket a csodában reménykedve.”

„Magyarországon jelenleg minden harmadik település fizetésképtelen, illetve csődközelben van. De a kialakult helyzet sok esetben nem véletlen, erre intő példa lehet egy település, Tiszaderzs, ahol 2007-ben 40 millió forintért tornacsarnokot építettek, néhány hónappal később pedig a település csődbe ment.”
Kajászó Krónika 2008. február

Mohácsi Györgyné polgármester asszonyt - akit a 2007-es nyári időközi választásokon jelentős fölénnyel választottak meg a falu lakói - arról kérdeztem, mi vezetett a jelenlegi helyzet kialakulásához Kajászon.

- 2005-ben az önkormányzat 57,3 millió forint fejlesztési hitelt vett fel. Ebből a hitelből került felújításra a művelődési ház, valamint megépítésre került az egészségház, ravatalozó, sportöltöző és az iskolai tornaszoba. A megvalósult beruházások közül némelyik szükségessége megkérdőjelezhető a csökkenő állami normatíva és csökkenő gyermeklétszám mellett. Célszerű lett volna pályázati támogatással (erre az elmúlt 2 évben több lehetőség is adódott) megvalósítani a fejlesztéseket a lehetőségek ütemében.

A hitel visszafizetését (késleltetett törlesztés miatt) csak 2007-ben kellett elkezdeni. Az önkormányzatnak azonban nincsenek olyan mértékű felhalmozási bevételei, melyekből a hitel törlesztése megoldható lenne. Az önkormányzat értékesíthető ingatlanai már eladásra kerültek, melyek értékét felemészítették a működési, fenntartási kiadások.

Mit tettek a költségvetési hiány csökkentése érdekében?

- A költségvetési egyensúly helyreállítása érdekében több lépést is tettünk. Adóemelésekről hozott döntést a képviselő-testület, körjegyzőséget hoztunk létre Baracskaival, intézményfenntartó társulást alakítottunk ki Vállal (ennek sajnos az a következménye, hogy a felső tagozatosok átjárnak a szomszéd településre iskolába), a működésképtelen önkormányzatok egyéb támogatása c. pályázatot is benyújtottuk, de ez sajnos elutasításra került az ÖTM részéről. Ezeknek a lépéseknek a pénzügyi eredménye csak lassan érvényesül, ezért elkerülhetetlen volt az adósságrendezési eljárás megindítása. Ráadásul a váli önkormányzat az állami normatíván felül közel 10 millió forint működési hozzájárulást kért a kajászói gyerekek ellátásáért 2007. szeptember – december közötti időszakra. Kezdeményeztük az intézményfenntartó társulás megszüntetését. Martonvásár Önkormányzata kezdeményezésére megkezdtük velük a tárgyalásokat az oktatás megoldásával kapcsolatos lehetőségekről.

Megjelent Tordason egy felhívás, miszerint várják a kajászói iskolába az alsó tagozatosokat. Nem túl elegáns megoldás egy másik településről elhívni a gyerekeket, hiszen minden iskolának létkérdés a megfelelő gyermeklétszám biztosítása.

- Az adósságrendezés mellett a másik nagy gondunk az általános iskola alsó tagozatának helyben tartása. Jelenleg összesen 24 alsó tagozatos gyermekünk van. Az állami normatíva sajnos nem elég a négy osztály működtetésére. Azon a településen, ahol nincs iskola, rohamosan csökken a fiatalok száma, a falu elszorvad.

(Veres Andrea)

Kommüniké

„Az Alkotmánybíróság (Ab) 2008. április 15-én két korábbi (a 2004. évről és a 2005. évről szóló) zárszámadási törvény több rendelkezését és a hozzájuk kapcsolódó kormány- és miniszteri rendeletek egy részét is megsemmisítette. Az Ab teljes egészében megsemmisítette azokat a kormányrendeleteket, melyek a helyi önkormányzatok által 2004. évben és a 2002-2005. években jogtalanul igénybe vett közműfejlesztési támogatás visszafizetésének ütemezéséről rendelkeztek. Az Ab több mint ötven önkormányzat indítványa alapján eljárva azt állapította meg, hogy alkotmányellenes módon vonták el az érintett települési önkormányzatok bírói jogvédelemhez való jogát, mely őket az Alkotmány 43. § (2) bekezdése szerint megilleti.

Az érintett önkormányzatok ugyanis a korábbi években víziközmű társulatokkal közösen szennyvíz-hálózatfejlesztési beruházásokat végeztek. E beruházások teljesítéséhez egy előre kialakított úgynevezett ÖKOTÁM beruházás-szervezési rendszert valósítottak meg, melynek részét képezte a magánszemélyek által igényelt közműfejlesztési támogatások igénybevétele. Az Állami Számvevőszék a beruházások ellenőrzése során számos szabálytalanságot állapított meg, mindamellett jelezte, hogy a támogatásokkal összefüggő szabályozás sem mindenben kielégítő. Az Országgyűlés a zárszámadási törvényekben elfogadta az ASZ jelentéseit és a jelentésekben szereplő, szabálytalanul igényelt támogatások normatív úton történő visszafizetéséről rendelkezett. Mivel az egyedi fizetési kötelezettségek jogszabályokban jelentek meg, az önkormányzatok nem élhettek a bírósághoz fordulás jogával, hiszen a rendes bíróságok a jogszabályok alkotmányellenessége vagy megalapozottsága felől nem dönthetnek. **Az Ab az önkormányzatokat megillető bírói jogvédelem biztosítása érdekében megsemmisítette a kérdéses törvényi és rendeleti szintű rendelkezéseket. A megsemmisítéssel az Ab sem a beruházásfinanszírozási rendszer jogszerű vagy jogszerűtlen voltáról nem foglalt állást, sem az ASZ jelentéseinek megalapozottságát nem vonta kétségbe. A testület a visszafizetés céljából alkalmazott jogi eszközt és megoldást találta alkotmányellenesnek.**”

KÉRÉS

Az önkormányzat intézményei számára keresünk konyhabútort (alsó, felső szekrényeket), kétmedencés mosogatót, jó állapotban lévő gáztűzhelyet, kétajtós ruhásszekrényt (polccal).

Ha valakinek a háztartásában ezekből van felesleges és felajánlja, köszönettel elfogadjuk!

Főzzünk játszóteret!

Gyűjtsük a Knorr Delikat8 termék vonalkódjait és nyerjünk játszóteret gyermekeinknek!

Az akció 2008. augusztus 15-ig tart!

A következő sorsolás június 3-án lesz.

Tordasról eddig 47 205 grammnyi ételízesítő csomagolásán szereplő vonalkód érkezett be a szervezőhöz.

Az eddigi szép eredményhez jelentősen hozzájárult az óvoda konyhája. Köszönjük a segítségét!

A vonalkódok leadhatók az óvodában, iskolában, művházban, és a családi vegyesboltokban.

A játék állása megtekinthető a www.delikat.hu weboldalon.

Derüljön ki az igazság!

A már megszokott, az önkormányzat és intézményei bevételeit és kiadásait bemutató táblázat a Kishíró 2008. áprilisi számából kimaradt, mivel az új pénzügyes kolléganő (Pásztorné Takács Zsuzsanna) csak április 21-től dolgozik a hivatalban, és a számlák feldolgozása nem készült el lapzártáig. A következő Kishíróban természetesen pótoljuk az elmaradást.

Veres Andrea főszerkesztő

Tordasi „ÚJSÁG”?!

TORDASI Kishíró- Önkormányzati lap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság

Főszerkesztő: Veres Andrea

Kiadványszerkesztés: Teszár Térképészeti Kft. Tordas

TORDASI Kishíró XX. évfolyam 1. szám

A nagykorúvá vált (20 éves) újságot és az eddig megjelent számait Tordas értékének tekinthetjük. Mindig vártam, mert hasznos és rendszeres információt, véleményeket közvetített, a tordasi polgármester és képviselő testület, a lakosság felé.

A 2008. februári szám csalódást okozott. A 32 oldalas újságnak közel felén, a volt tordasi jegyzővel (Márki Ferenc) és a volt képviselő testülettel, valamint a „csődhelyzetet” okozó csatornával foglalkozott: Juhász Csaba polgármester, Teszár Tamás alpolgármester, Hajbin Tímea a Pénzügyi Bizottság elnöke, Veres Andrea főszerkesztő, Erdélyi Gábor külső szakértő. A már többször ismételt „törvénytételekkel, károkozásokkal és bűnösökkel”, foglalkozzon a bíróság. Tudomásom szerint a feljelentések már megtörténtek. Mondjon a bíróság ítéletet. A paragrafusokat ők ismerik a legjobban!? Nekik ez a dolguk! A „csatorna helyzetre” gondolva. Ha NEM lenne, MI lenne?!

A TORDASI Kishíró Tordasi! Így tehát mindenkié?!

Elvárom, hogy a már több hónapja leadott írásaim megjelenjenek (nem nyílttlevél, hanem az MgSzH Központtól és a fajtakísérleti állomásról szól). Elvárom, hogy a Közmeghallgatáson feltett minden kérdésre válaszoljanak. A képviselő testület minden döntéséről, és a falufejlesztésről egyértelmű, tényszerű, és objektív tájékoztatást adjanak.

Fentieken kívül van benne hasznos, érdekes információ is. A személyeskedés, magyarázkodás, kioktatás, vádaskodás nem tordasi szokás. Az internetes hír és „BULIZÁS” legyen az internetezőké.

Tordas az itt lakóknak otthon. Mint ahogy a bioszférában megtalálható a vad és szelíd, a szép és csúnya, növény és állat, de együtt vannak: éltetik és kiegészítik egymást. Éljük mi is így ÉMBERTÁRSAIM TORDASON!

Derecskei János

Rövid válasz Derecskei Úr felvetéseire

A februári Kishíróban nem a volt tordasi jegyzővel (Márki Ferenc) és a volt képviselő testülettel foglalkoztunk, hanem a volt jegyző által feltett, közérdeklődésre számot tartó kérdésekre válaszoltunk, megpróbálva megfelelni a kérdező kívánságának: „Elvárom, hogy a Közmeghallgatáson feltett minden kérdésre válaszoljanak.”

„Erdélyi Gábor külső szakértő.” - Erdélyi Gábor nem külső szakértő, hanem a Képviselő-testület munkáját segíteni hivatott Pénzügyi Bizottság tagja. Önzetlen munkájára mindig számíthat a testület.

„A már többször ismételt „törvénytételekkel, károkozásokkal és bűnösökkel”, foglalkozzon a bíróság. Tudomásom szerint a feljelentések már megtörténtek.” - Az egyik ilyen ügygel kapcsolatos tájékoztatás szerint - a Fejér Megyei Főügyészség 2008. április 10-én kelt határozatában a Székesfehérvári Városi Ügyészség nyomozást megszüntető határozatát hatályon kívül helyezte, és a Városi Ügyészséget vádemelésre utasította. A határozat indoklása szerint „Farkas János és Márki Ferenc gyanúsítottak büntetőjogi felelőssége a hűtlen kezelés büntette tekintetében a vádemeléshez szükséges mértékben megalapozott”.

„Elvárom, hogy a már több hónapja leadott írásaim megjelenjenek (nem nyílttlevél, hanem az MgSzH Központtól és a fajtakísérleti állomásról szól).” - A cikk valóban az MgSzH Központtól szól, ezért nem került be a Kishíróba.

Veres Andrea főszerkesztő

ISKOLAI HÍREK

Az újság utolsó számában már említést tettünk a lezajlott, illetve folyamatban lévő versenyekről. Most szeretnénk néhány eredményről beszámolni.

Február hónapban iskolánk felső tagozatos tanulói Martonvásáron a Simonyi Zsigmondról elnevezett területi helyesírási versenyen nagyon szépen szerepeltek és dicsőre méltóan képviselték iskolánkat:

az 5. osztályból Koczkás Eszter	3. helyezést,
a 6. osztályból Milichovszky Emőke	1. helyezést,
a 7. osztályból Gladcsenkó Georgina	1. helyezést,
a 8. osztályból Bokros Lúdia	1. helyezést ért el.

Az alsó tagozatos tanulónk mesemondó versenyének eredményéről már beszámoltunk, a témához kapcsolódva rajzpályázatot is meghirdettünk. Ennek a versenynek is résztvevői voltak a társintézmény tanulói:

Az elért eredmények a következők:

1. osztály:	2. osztály:
1. Weinelt Veronika Boldizsár Botond	1. Falusi Csenge
2. Takács Viktória	2. Könyves Kata
3. Szekeres Szabolcs	3. Májer Milán
3. osztály:	4. osztály:
1. Bőke Péter	1. Kerényi Nóra
2. Bányai Szimonetta (Gyúró)	2. Kalamár Botond
3. Erdélyi Kristóf	3. Vacszi Attila

Különdíjat kapott:

Nyárádi Orsolya 4. o. (Gyúró)
Benkei Boldizsár 3. o. Gratulálunk!

Március elején felső tagozatosaink, valamint a 3. és 4. osztályos tanulók láthatták a művelődési házban a „Valahol Európában” című zenés színdarab bemutatóját.

Köszönjük a lehetőséget, s a felajánlott bevételt, melyet iskolánk javára fordíthatunk.

Volt húsvéti vásár - bolhapiac, ahol nagy volt az érdeklődés a gyerekek részéről.

Március 31-én nyílt tanítási nap volt iskolánkban, ismét szép számmal jelentek meg szülők, hogy némi bepillantást nyerjenek az iskolai életbe, a mindennapokba.

Március 13-án a budapesti Szent István Gimnázium színját-szó körének vendégszereplésében a művelődési házban láthatuk „A szalmabábuk lázadása” című színdarabot.

Március 14-én felső tagozatosaink a DÖK szervezésében az Operaházban a Bánk Bán című előadást láthatták.

Március 15-én méltó módon emlékeztünk a forradalom és szabadságharc eseményeire.

Április 7-én rendhagyó énekórán vehettek részt diákjaink.
Április 11-én a Költészet Napja tiszteletére, valamint Ady

Endre születésnapjára emlékezve iskolai szavalóversenyt rendeztünk a társintézménnyel - a gyúrói iskolával - közös szervezésben. Ezen a napon vendégül láttuk a gyimesi iskola néhány tanárát és tanulóit, akiket bevontunk ebbe a versenybe és saját diákjainkkal együtt értékeltük produkciójukat.

Eredmények:

1. osztály:	2. osztály:
1. Szabó Imola, Weinelt Veronika	1. Halenár Henrietta
2. Kovács Nikol	2. Nyárády Szabolcs (Gyúró)
3. Szilágyi Szabolcs	3. Májer Milán

A zsűri dicsőre méltóan Könyves Szabolcs és Bokros Blanka 2. osztályos tanulók kapták.

3. osztály:	4. osztály:
1. Konczos Vince	1. Benkő Réka
2. Varga Dávid (Gyúró)	2. Vacszi Attila
3. Kis Alexandra (Gyúró)	3. Kónya Kitti, Nemes Dávid

Különdíjat és a zsűri dicsőre méltóan Varga Anna és Tímár Szabolcs (Gyimes) 4. osztályos tanulók kapták.

5-6. osztály

1. Hajnal Zsolt (Gyimes) 5. o.
2. Bokros Virág 6. o., Gurabi Vivien 6. o.
3. Lepsényi Zsanett (Gyúró) 6. o.

7-8. osztály

1. Antal Kitti 8. o.
2. Bokros Lúdia 8. o., Gyulai Bence 8. o.
3. Kiss Annabella 8. o.

Különdíjak: Farkas Bettina (Gyúró) 8. o., Kulcsár Szidónia (Gyimes) 7. o., Tankó Tímár Jácinta (Gyimes) 8. o., Tankó Előd (Gyimes) 8. o., Varga Bence 7. o.

A Kalmár László Országos Matematika Verseny megyei fordulóján Petz András (7. o.) 1. helyezést ért el.

Május első vasárnapja az édesanyáké és nagymamáké. Ezen alkalomból ajándékkal készülünk a köszöntésre. Minden év májusában részt veszünk a váli iskola Vajda János emlékére rendezett szavalóversenyén.

Szeretettel várjuk és fogadjuk majd a leendő első osztályosokat iskolánkba, hogy kicsit bepillantassanak az itt zajló életbe, a mindennapokba.

Május 16-án a hagyományos Sajnovics Emléknapon sportrendezvényekkel igyekszünk egy kellemes napot együtt tölteni, valamint a szlovéniai Puconci testvériskola tanulóit és tanárait várjuk programjainkra.

Május 17-én vendégeinkkel közösen a Reptéren teszünk látogatást.

Május 27-én Puconciban rendezett sportnapon a mi diákjainkat várják a hagyományos programra.

Május 30-án az SZMK-val közös szervezésben Gyermeknap rendezvényekre kerül sor.

Mint minden évben, a május hónap most is bővelkedik majd programokban és elfoglaltságban. Ezután a tanév végi rendezvények és tennivalók várnak még ránk. Osztálykirándulások, majd ballagás és tanévzáró ünnepély június 14-én. Ezt követően a nyári táborok zajlanak.

Június 8-án a szlovén partneriskola vendégszereplésre várja „citerás” diákjainkat.

Bizony sok még a feladat, a tennivaló. Van közöttük olyan, amely szórakoztat és játszani enged, olyan amely kötelesség teljesítéséről szól, s olyan amely megmérettet és érték.

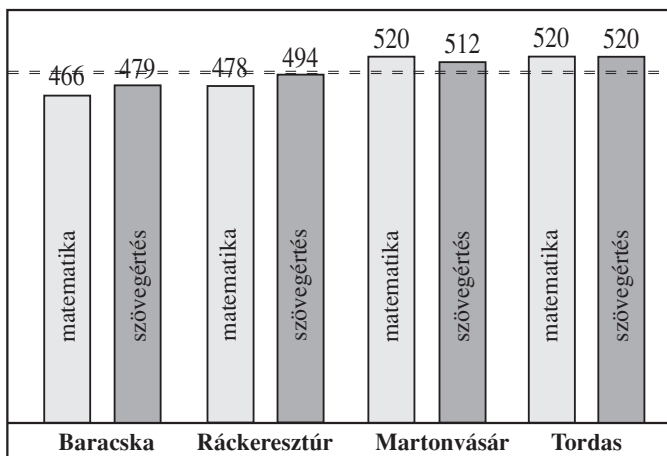
Mindehhez kívánok mindenkinek erőt, egészséget, kitartást és szorgalmat.

Somfai Sándorné, alsós munkaközösség-vezető

Ladik Katalin
KÖSZÖNTŐ

Hajnalban szedek én
arany ibolyákat
Csokorba kötözöm
az édesanyámnak.
Csillagot szakítok
illatozzon néki.
Egy könnyecsepp szemében
legszebb virág mégis.
Vidáman dalolok
a reggeli szélben.
Virágom leteszem
Jó anyám ölébe.
Gondjait elűzöm
kezem harmatával.
Szép haját díszítem
arany ibolyával.

Az iskolánk eredményei jóval az országos átlag felett!

A grafikonon jól látható, hogy a tordas-gyúrói Sajnovics Általános Iskolának a Kistérségben működő többi általános iskola által elért, valamint az országos átlagot is lényegesen meghaladóak a mutatószámok mind a szövegértést, mind a matematikát tekintve. (Országos átlag: matematika 494, szövegértés 497)

(Forrás: Közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzés 2007., készítette: Szent László Völgye Kistérségi Szolgáltató Iroda)

A tényekhez további kommentár nem szükséges, a számok magukért beszélnek. Gratulálunk az iskola pedagógusainak és tanulóinak a szép teljesítményhez!

A MŰVÉSZETOKTATÁS HÍREI

Ismét tartalmas programokkal indult a 2007/08-as tanév második féléve. A januári vizsgákról már beszámoltunk, s folytatjuk a sort:

Január 25-én a Wass Albert tiszteletére rendezett műsorban felléptek a Tordasi Pillikék táncosai két korosztállyal, kik az író szűkebb hazájához, az erdélyi Mezőséghez kapcsolódva széki, mezőkészüi táncokat és ritka magyart mutattak be. Közreműködtek tanáraink élő muzsikával: Vizeli Balázs, Nagy Zsolt és Boldizsár József, valamint az énekeseink. Először lépett fel a Lókötő énekegyüttes és Lukácsa Eszter. Domak Anikó tanárnő énekhangját és fotóit is megcsodálhattuk.

Február 22-én a Fejér Megyei Népdaléneklési Verseny Területi elődöntőjét rendezhettük meg az iskola aulájában. Domak Anikó hatalmas szakmai és szervező munkájának köszönhetően.

A zsűri tagjai voltak: Varró János népzeneész, Juhász Zsófia a Fejér Megyei Műv. Közp. igazgatónője, népzeneész és Salamon Ferencné betegsége miatt Németh Ildikó.

Iskolánkból felléptek:

Lókötők Énekegyüttes (6-8. oszt. fiúk) - Huszárdalok

Szabó Imola (1. oszt.) - Gyermekdalok

Antal Luca (2. oszt.) - Moldvai dalok

Benkő énekkettős (Benkő Márton 2. oszt. és Benkő Réka 4. oszt.) - Moldvai dalok

Csillagfény énekegyüttes Gyúróról (3-4. oszt.) - Gyermekdalok

Dudás Eszter (műv. isk.-2.gimn.) - Tolna megyei népdalok

Galáris énekegyüttes Gyúró (5-6. oszt.) - Galga menti dalok

Kankalin énekegyüttes (4. oszt.) - Dunántúli népdalok

Lukácsa Eszter (továbbk. műv. isk.) - Kalotaszegi népdalok

Ezeket a produkciókat mind a felkészítő tanárnőnek köszönhetjük, Anikó néninek!

A továbbiakban még szerepeltek Lovasberényből érkezett szóló és csoportos énekesek.

A megyei döntőre, mely Soponyán február 29-én zajlott, iskolánkból mindössze két csokor nem jutott be. Itt is arattak a gyerekek, két arany és mindenki más ezüst fokozattal tért haza. A megyéből a Lókötők jutottak tovább csoportos kategóriában egyedül, név szerint: Oláh Márton, Oláh Balázs, Kerényi Tamás, Kerényi Péter, Sárossy Gyula, Kimberger Csaba. Az országos döntő ápr. 6-án Budapesten, a Néprajzi Múzeumban lesz. Már ez is hatalmas eredmény!

Táncosaink sem tétlenkedtek, március 15-én színesítették a helyi ünnepeket.

Márc. 28-án, a megyei igazgatói értekezletet követően 15. alkalommal szervezett Megyei Zenei Találkozón, Sárbogárdon léptek színpadra művészeti iskolásaink. Szerettük volna megmutatni, hogy a tordasi művészetoktatásban karakteres és minőségi oktatás folyik. Minderről pontos képet kaptak az érdeklődők, résztvevő növendékek, vendégek, iskolavezetők.

Csodálatosan sikerült növendékeinknek helytállni, táncukkal, énekükkel, muzsikájukkal művészi élményt nyújtottak.

A népzene és néptánc remekül színesítette, az inkább klaszikus darabokat megszólaltató műsort. Növendékeink: Darabos Eszter, Cseh-Szombathy Orsolya, Somló Tamás népi vonós zenekar, Konczos Vince, Kerényi Nóra szólótánc, Benkő Réka és Márton népi ének.

Március 18-án Húsvéti játszóházba hívoztattuk a gyermekeket az iskola aulájába. Programban szerepelt: széki gyöngyfűzés, széki filmek vetítése, húsvéti hímestojás készítés Kovács Erikával.

Tisztelt Szülők!

A sok program és plusz próbák miatt tájékoztatjuk Önöket az áprilisi eseményekről, amelyek eltérnek a szokásos tanóráktól. A műsorokat és ebben résztvevő növendékek névsorát a faliújságokra folyamatosan kifüggesztjük, ill. információt kaphatnak a pedagógusoktól és az irodán, valamint a www.tordas.hu honlapon. A májusi programok is sok esetben eltérnek a tanóráktól, melyeket szintén időben kihirdetünk (április végén).

április 18. péntek 16.00-17.00	Főpróba zenészekkel (gyimesi, moldvai)	2-3-4. csoport
április 19. szombat 10.00-12.00	Széki próba	2-3. csoport
április 20. vasárnap 15.00-17.00	Moldvai, gyimesi főpróba	1-4. csoport és a növendék zenészek
április 21. hétfő	Összes néptánc csoport, zenészek	
I./14.00-16.00		széki összpróba
II./16.00-17.00		gyimes, moldva összpróba
III./17.00-19.00		keszúti, eleki összpróba
április 24. csütörtök	Figurás bérlet keretében 45' moldvai, gyimesi műsor a Hagyományok Házában	
11.30	Indulás Budapestre, utazás autóbusszal	
14.30-15.30	Műsor Résztvevő néptáncosok, zenészek + Tűz Lángja zenekar	
április 26. szombat (pénteki munkanap!)	Tanórák a pénteki beosztás szerint!	
április 28. hétfő 14.00-16.00	Összevont széki próba!	2-3. csoport
április 30. szerda 17.30	Táncterem! Megjelenés, próba, öltözés	2-3. csoport
19.00	Májusfaállítás Tordas, sportpálya, fellépés a székivel	

Maximális segítséget kérünk a szülőktől, hogy ezt a sűrű hónapot sikeresen lebonyolítsuk. A varráshoz, jelmezek kiosztáshoz, kezeléshez, utazások kíséretéhez külön kérünk segítséget, melyet egyeztethetnek iskolatitkárunkkal, minden nap du. 13-17 óráig. A szülői értekezleten megállapított 6.000 Ft/fő részvételi díjat (fesztivál Balatonboglár, Sopron) a térítési és tandíjjal együtt e hónaptól folyamatosan szedjük. Befizetési határidő május 5. hétfő!

Május „fesztiválok hava”

- 9-én 14 órától Seregélyesi Néptáncalálózó - Pillikék továbbképző csoportja Eleki ZSOK (magyarországi román táncrend) és „Tavaszi szél vizet áraszt...” c. mezőkeszúti koreográfiákkal
- 10-12. Balatonboglár, Pünkösi Méta Néptáncfesztiválon - Pillikék alapfokú csoportja Széki lovas farsang c. koreográfiával, saját vonós gyermek zenekarunk fog muzsikálni Darabos Eszter vezetésével
- 16-18. Sopron, Országos Kamara Tanulmányi Verseny döntője - Pillikék továbbképzős csoportja
- 23-25. Eger, Országos Ifjúsági Szólótánc verseny döntője - Salamon Gáspár, Szabó Rubinka és Násztor Péter táncosok. Utóbbi két tanítványunkat felvették a Magyar Táncművészeti Főiskolára.

Június

- 6. Zenei vizsgák
- 7. Táncos vizsgabemutató a Tordasi Kulturális Napok keretében
- 8. Puconci vendégszereplés - Domak Anikó és énekes tanítványai
- 14. Évzáró, bizonyítványosztás
- 22. Gyimesi kosaras bál gyimesi vendégekkel. Vendégeink: Tücsök zenekar, Zerkula János „Gömböcske” prímás, Sára Ferenc és Varga Zsuzsa Gyimesben élő táncoktatók, táncművészek

Augusztus

26-30. VI. Szűcs Béla gyermek és ifjúsági néptánc tábor
 Felhívjuk a figyelmet, hogy a művészeti iskolás növendékek számára a tánc tábor ingyenes, ezért szívesen látunk minden beiratkozott és valaha volt tanulónkat. Táncanyag: kisebbeknek moldvai játékok és táncok, nagyobbaknak mérai (kalotaszegi táncok). A tábor teljes programja a www.tordas.hu honlapon megtekinthető.

MŰVÉSZETOKTATÁSRA beiratkozás, jelentkezés a 2008/09-es tanévre május hó folyamán, hétköznap hétfő-péntek 13-16 óráig a művészeti iskola irodáján, jelentkezési lapok az oktatóknál, az irodán folyamatosan igényelhetők. E-mailban is elfogadjuk a jelentkezést: pillikek@gmail.com. A jelentkezési lap letölthető a www.tordas.hu honlapról is!

2008/09. évben induló tanszakok, tanárok:

Képzőművészet (kerámia, kézműves): tanfolyam keretében, a jelentkezők arányában önköltséges áron.

oktatók: Kovács Erika, Kása Róza, helyszín: Tordasi Iskola

Zene:

Fersch Andrea blockflöte

Vizeli Balázs népi hegedű, tambura

Nagy Zsolt népi brácsa, népi bőgő, népi furulya, ütőgardon-dob

Domak Anikó népi ének (egyéni), citera, népi furulya

Tánc: Szabó Szilárd, Németh Ildikó néptánc

Felhívás!

A Tordasi Pillikék ez évben 10 éves. Terveink szerint október, november táján szeretnénk egy találkozót, „művészeti napokat” (műsor, tánc ház, régi emlékekből kiállítás, vetítés stb.) szervezni, melyre hívunk és várunk minden valaha volt táncosunkat. Jelentkezni lehet szeptembertől a művészeti iskola titkárságán (22/668-033, email: pillikek@gmail.com). Régi videó felvételeket, fényképeket, viseleteket, egyéb emlékeket gyűjtsetek!

Köszönettel: Németh Ildikó a művészeti iskola vezetője és Szabó Szilárd tánc tanár, a Pillikék megalapító

NÉMETH ILDIKÓ

Március 15-én, a Fejér Megyei Közgyűlés ünnepi megemlékezésén Gombaszöginé Dr. Balogh Ibolya, a Fejér Megyei Közgyűlés elnöke adta át a közgyűlés által alapított díjakat és kitüntető címeket. Tessely Zoltán képviselő (FIDESZ) kezdeményezésére, a Közgyűlés a VÖRÖSMARTY MIHÁLY díjat adományozta „Németh Ildikó asszonynak a magyar néptánc-kultúra érdekében kifejtett értékmegőrző és értékteremtő munkásságáért, kiemelkedő színvonalú táncművészeti, koreográfiai, pedagógiai tevékenysége elismeréseként”.

Március 15. alkalmából a Magyar Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztériumának minisztere (Hiller István) Németh Ildikónak a HARANGOZÓ GYŰLA-díjat adományozta.

A kitüntetésekkel egyidőben érkezett meg az a Minősítési Oklevél, amely tanúsítja, hogy a Sajnovics János Egyesített Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény (Tordas-Gyúró Általános és Művészeti Iskola) elnyerte a KIVÁLÓRA MINŐSÍTETT ALAPFOKÚ MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNY címet, a zeneművészeti ágra (furulya, citera, népi furulya, népi bőgő, népi brácsa, népi hegedű, tambura, népi ének, szolfézs, ütő, zenetörténet-teneirodalom) és a táncművészeti (néptánc) ágra.

Köszönjük Németh Ildikónak és Szabó Szilárdnak a tordasi művészetoktatás fejlesztése érdekében kifejtett áldozatos munkájukat. Kérjük az Úristen áldását, hogy sok tanár kollégájuknak és tordasi gyermeknek adhassák még át azt a szeretetet, tudást, kitartást, amit hosszú évtizedek alatt magukba gyűjtöttek.

Teszár Tamás alpolgármester

Mi újság a Gézengúzék háza táján?

Óvodánk a tanév kezdetén nevet változtatott. A tordasi és a gyúrói óvoda az összevonás során a Gézengúz Óvoda nevet kapta. E címmel tehát az óvodások életéről kaphatnak tájékoztatást a Tordasi Kishíró olvasói.

Az óvoda szerzteágazó tevékenységi területei között fontos szerepe van a játékba integrált tanulásnak, melynek egyik eleme a környezetük tevékeny megismerése és megszerettetése.

Mit is jelent ez? Foglalkozunk az óvodás évek alatt a természeti-, (állatok, növények, az emberi test, időjárás és általa környezetünk változása, évszakok... stb.) és a társadalmi környezet (falu- város, településünk, középületeink, ünnepek, család, ezen belül tagjai, foglalkozásuk, munkájuk otthon és a munkahelyen.... stb.) témáival megismerve, tevékenyen, minél inkább gyermek közelbe hozva. A témák az évek során bővülnek és elmélyülnek a gyermekek életkori sajátosságainak, fejlődésének megfelelően.

Az óvodai élet 3-4 éve alatt sort kerítünk az eladó, pénztáros, hentes, illetve hentesbolti eladó, védőnő, óvónő, tanítónő munkájának megismerésére.

A szülők foglalkozása és munkája - általában a foglalkozások - nehezen megközelíthető számukra, s akkor válik igazán kézzelfoghatóvá, ha közvetlen közelről láthatják, megfoghatják az eszközöket, tapasztalhatják a munkahely légkörét.

Kodály Zoltán egy gondolatát idézem:

„Amit csak hall a gyermek, könnyen elfelejti. Amit lát is, már inkább megjegyzi. De amiben ő maga is tevékenyen részt vesz, az bizonyosan bevésődik az emlékezetébe.”

Nagy örömünkre a „repertoárunk” az idén bővült. Késő őszszel meghívást kapott a kis-középső csoport a Tordasi Csárdába, ahol előzetes reményeink szerint a pincér és a szakács munkájával ismerkedhettünk. A tapasztaltak messze túlszárnyalták a reményeinket, ugyanis az üzletvezető Farkasné Toman Judit - Csuti néni - igazi vendégnek kijáró tisztelettel és szeretettel köszöntött bennünket, az asztalokhoz tessékélvén néhány mondatban, a gyermekek számára érthetően mesélt a pincér, a pultos és a szakács munkájáról, majd a pincér ezt be is mutatva „felvette tőlünk a rendelést”. Eljátszottuk, hogy palacsintát és üdítőt kérünk, amit aztán tényleg felszolgált. Amikor dugig ettük magunkat, a csoport egyik fele - irány a konyha!, a másik fele a pult mögé Zita nénihez segíteni, kávéfőzni. Jól megnéztünk, megfogtunk mindent, amit lehetett, elszörnyülködtünk a hatalmas fazekak mellett, megállapítva, hogy némelyikben egy óvodás is elférne és egyáltalán minden nagyobb, mint az otthoni konyhában. A közös fotózás után teli pocakkal sétáltunk vissza az óvodába, ahol aztán az ebéd valahogyan nem fogyott úgy, mint máskor. Köszönjük Farkasné Toman Juditnak és Csillag Zitának, valamint a csárda dolgozóinak ezt a kiváló tapasztalatszerzési lehetőséget, a klassz kirándulást, és nem utolsósorban a bőséges vendéglátást.

Az őszi folyamán a szülők segítségével sor került az udvari játékok egy részének lefestésére, köszönjük munkájukat. Köszönettel tartozunk Bokros Lászlónak és a baptista gyülekezetnek a karácsonyi ajándékokért, valamint a bodrogkeresztúri gyermekek karácsonyi műsoráért, amit gyermekeink áhítattal néztek, hallgattak.

Advent utolsó hetében az óvónők munkáiból karácsonyi vásárt tartottunk az óvodában. Köszönjük a szülőknek a vásárlást, a pénzt a gyermekekre fordítjuk.

Január 24-én vendégünk volt Kisteleki Zoltán, színművész, Mici mackó és barátai címmel tartott előadást, az óvodásokat is bevonva a játékba.

Mivel az idén a farsang nagyon rövid volt, és pont egy influenzás időszakra tevődött, úgy gondoltuk, hogy a Művelődési Ház helyett az óvodában tartjuk meg a farsangi mulatságot. Hosszas készülődés, teremdíszítés után február 2-án, pénteken került rá sor. Nagyon szép, változatos jelmezekbe öltöztek a gyerekek, a szülők kifogyhatatlanok a jó ötletekből. 9 óráig egy közös játék során a szülők is jelen voltak, fényképeztek, majd „jelmezes felvonulás”, és az óvónéni meglepetése következett. Eljátszottuk a Három kismalac és a farkas című mesét. A délelőtti folyamán az egyik teremben megterítettünk a szülők

által hozott süteményekkel, gyümölcszel és üdítővel, a másik teremben pedig a tánc és a játék folyt.

Február 8-án bábosok voltak az oviban, nagyon igényes, szép előadást láttunk, a gyermekek vidáman énekeltek, tapsoltak.

Kis műsorral készültünk március 15-ére, egész héten festettek, ragasztottak zászlót, kokárdát és 14-én mindenki a kabátján kokárdával, kezében zászlóval vonult a Petőfi szoborhoz.

Énekeltek, a gyermekek verset mondtak, vidáman, lelkesen köszöntöttük a tavasz egyik legszebb ünnepét.

Nagyon rövid időnk maradt a húsvétra készülni, egész héten dolgoztunk, színeztünk, tojást festettünk, nyuszt, csibét vagdostunk, beszélünk a hagyományokról, szokásokról.

Napjaink sok-sok tevékenységgel és játékkal telnek, hisz a játék a legfontosabb.

Már tervezzük az éves hagyományos nagy kirándulásunkat. Készülünk az anyák köszöntésére, gyermeknapra, évszóra.

Óvodánk sajátos arculatát jelenti, hogy nevelőmunkánkon belül figyelmet fordítunk a hagyományok ápolására, anyanyelvi nevelésre, környezetbarát szemléletmód megalapozására, mely területek jól összekapcsolódhatnak az óvodai munka folyamatában.

Fontosnak tartjuk továbbá a gyermekek erkölcsi nevelését, egészséges testi és lelki fejlődésük elősegítését. Óvodánk kollektívája nyílt, fogékony az újra, munkánkat a jobbra törekvés jellemzi.

Szülői értekezleten Simonné Bucsi Brigitta felvetette, hogy mivel bevonják az 1-2 Ft pénzürmeket, családi boltjukban gyűjtik, és az óvodásoknak ajánlják fel. Ugyanígy a Viki ABC-ben és a Györgyi ABC-ben is gyűjtötték és felajánlották az óvodának, valamint a szülők is lelkesen hozták pénzüket a nálunk kihelyezett üvegekbe. Közel 60.000 Ft gyűlt össze, nagyon szépen köszönjük mindenkinek, hogy 1-2 Ft-okkal támogatott bennünket. A pénzből udvari játékokat, rollereket szeretnénk venni. Köszönjük a szülők munkáit, amivel segítenek bennünket, van, aki rendszeresen gyümölcszel látja el az óvodát.

Megtörtént április 2-án az iskolai beiratkozás, 17 nagycsoportos megy tőlünk iskolába.

Óvodai beíratás 2008-2009-es tanévre:

április 28. hétfő 9-16 óráig

április 29. kedd 9-16 óráig

április 30. szerda 9-16 óráig

Szükséges okmányok: anyakönyvi kivonat, laccímkártya, gyermek TB kártyája.

Kérjük azokat a szülőket, akiknek gyermeke 2009. május 30-ig betölti a 3. évét és munkába áll, jelentkezzenek, hogy előjegyzésbe tudjuk venni ket. Szeretettel várjuk a jelentkezőket!

Farkas Istvánné, Cigány Zoltánné

Köszönet a segítségért!

A gyúrói labdarúgó csapat utánpótlásának köszönetét szeretném tolmácsolni ebben a néhány sorban. Mind a gyermekek, mind a vezetőség köszönetét fejezi ki Szollár László tordasi lakosnak, aki anyagilag és erkölcsileg is segítséget nyújt, hogy a kisgyermekek megfelelő körülmények között sportolhassanak. A futball-labdák, kézilabdakapuk, mezek és a fejlődést segítő 200.000 Ft immár lehetővé teszi haladásunkat. Köszönjük! Reméljük, az eredmények rászolgálnak a jövőbeli sikeres együttműködéshez! Még egyszer, köszönjük!

A gyúrói gyermek labdarúgók

Hajbin Tímea képviselőasszonytól kaptunk 6 db ingyeneset a Disney on Ice előadásra. Polgármesterünk felkeresett 5 gyereket, akit elvitt volna magával, de sajnos az egyik lány nem ért rá, így csak öten mentünk. Az előadás nagyon jó volt. Sok Disney-s szereplőt láttunk. Mindenféle játékokat és édességeket árultak ott. Nekem nagyon tetszett.

Milichovszki Emőke (6. o.)

Tordas története őseink elmondása alapján

Az előző cikk a húsvétig tartó vigasságszünettel, a tavaszi munkák végzésével fejeződött be.

Az emberek legnehezebb időszaka a nyári munkák voltak. A nehéz kézi, fizikai munkavégzés sok időt, kora hajnaltól, késő estig tartó elfoglaltságot jelentett. Az elvetett magok szárba szökkenek, gyomtalanításra, kapálásra szorultak. A szőlő hajtásait kötni kellett. A peronoszpóra volt a legnagyobb ellenség, ez ellen bordói levét készítették, rézgálicból és oltott mészből. Ezt a védekezést kétszer-háromszor ismételték meg. A legnehezebb időszak az aratás, betakarítás, a magok kicséplése volt. Kora hajnalban kötelet készítettek a levágott gabona bekötéséhez. A harmat elmúltával megkezdődött az aratás. A férfiak kaszával rendre vágják a gabonát, az asszonyok, lányok marokba, majd kévébe rakták. A kévék alá a kötelet a fiúk, lányok terítették. Az ő feladatuk volt az ivóvíz biztosítása, melyet agyagkorsókban tartottak, frissen vágott zölddel betakarva, hogy meg ne melegedjen. Az étkezést a reggeli (früstök) vezette be. A férfiak aratópálinkát is ittak. Kint a határban így folyt a munka, a házakban az idős nagyszülők készítették az ebédet. Az étel határba szállítása a gyerekek feladata volt. Az étkezést a dülők végében lévő fák hűvösében végezték. A levágott gabonát napnyugtakor keresztbe rakták.

Az aratási időszakot a gabona behordása, asztagba rakása, cséplése követte. Kezdetben kézzel, cséphadaróval végezték a cséplést, majd lovakkal nyomtatták a gabonát. A kicséplést gabonát rostával, szeleléssel tisztították. A technika fejlődése lehetővé tette különböző gépek munkába állítását. Ketten-hárman megvásároltak egy lóval hajtott járgányos cséplőgépet. A rostálást, szelelést kézzel hajtott, nagymennyiségű levegőt fújó készülékkel végezték, így a különböző lyuknagyságú rostákon átjutó mag megfelelő tisztaságot nyert. Később ezeket a cséplőket felváltotta a robbanó motorral meghajtott cséplőgép. Kezdetben kalákában végezték a cséplőgép kiszolgálását, később szerződött csapat váltotta ezt a formát.

A nyári munkákhoz tartozott a takarmányok, szénák, takarmányzab, mohar, lucerna, baltacin kaszálása, szárítása, begyűjtése. Ezen növények biztosították a szarvasmarhák, tejlők és húsállatok takarmány szükségletét. A lekaszált szénát sokszor a vízzel elöntött rétről kellett kimenteni, szárítani, boglyákba rakni. A learatott területeket a lehető leghamarabb tarlószántással felszántották, másodveteménnyel, például csalamádéval vetették be.

A nyár nehezen túljutva kisebb szünet következett, majd megkezdődött az őszi munkák kevésbé könnyű időszaka, a kukorica betakarítása, a burgonya felszedése, a vetőanyagok előkészítése. A faluban a kukorica törést csuhéval szedték le. Este közös kukorica fosztással tisztították meg a csuhétól. Ez jó szórakozást biztosított a fiatalság számára, lányok, fiúk, legények találkozási, tréfálkozási lehetősége volt. Sok esetben a megfosztott kukoricát a lányok zsákokba szedték, a legények a padlásra, góréba hordták, így segítve a gazdának.

Igen fontos munka volt az összegyűlt trágya kiszállítása, elterítése és a jövő évi kenyérgabona alá szántása. Ezzel biztosították a föld szerkezetének, termőerejének szinten tartását.

Mindenki igyekezett optimális időben elvégezni a vetőszántást és a vetést. A vetés befejezésével hangos lett a szőlőhegy a szüret kezdetével. Éneklés, viccelődés kísérte a szüret idejét. A napi szüretelést az esti órákban sokszor az éjszakába nyúló préseléssel fejezték be, vidám poharazás, az egymással törtétek felidézése közben. A kései kukorica betakarítása, marharépa szedése, szár-vágás és boglyába rakás előzte meg a téli mélyszántás elvégzését.

A legtöbb házasságkötést, lakodalmat a szüret után tartották. Az őszi rossz idő beköszöntével, decemberben a meghizlalt hízók levágása következett. Sok esetben már havas reggeleken kellett ezt a munkát elvégezni. A késő őszi munkákhoz tartozott az új bor első fejtése, az eltaposott törköly kifőzetése. Ez az időszak szintén a bálók időszaka volt (Erzsébet, Katalin, szüreti bál). Lassan az éves, nehéz munkákat a pihenés követte, így várva a karácsonyt és az új évet, hogy kezdődjön újból a már megszokott teendők sokasága.

Varga Sándor

Őseink lakóhelye Jurta

Az ősmagyarok legjellemzőbb lakóépülete a jurta (szét-szedhető nemezátor) volt, amely felállításakor pontos tájolási követelményeknek kellett, hogy megfeleljen.

A kör alaprajzú nomád sátor védelmet nyújtott az időjárás minden viszontagságával szemben, és a kör, mint védő szimbólum megóvta a bent lakókat az ártó szellemektől is.

A jurta oldalfala bőrszegecsekkel egymáshoz erősített falécekből kialakított rácsokból áll, amelyek egymás mellé kör alakban felállítva és összeerősítve alkotják az építmény vázszerkezetét.

A tetőszerkezet erős falécekből áll, amelyek a válaszfalakat kötik össze a tetőkupola közepén elhelyezkedő kör alakú faabronccsal.

Erre a faváz szerkezetre kerül az erős vászon, nemez, és egy sűrű szövésű vízhatlan ponyvaborítás, amelyet lószőr kötéllel kívülről körbetekerve odaerősítenek az oldalfalakhoz.

A kupola tetején kívül található „füstlap ponyva” belülről egy kötél segítségével mozgatható aszerint, hogy hogyan kívánják szabályozni az áramló levegő útját és mennyiségét.

A jurta fából készült telt ajtaja a küszöbvel együtt önálló egységként rögzíthető az oldalfal szerkezetéhez.

A jurta egyetlen nagy térből állt, amelynek közepén tűz égett, ennek füstje pedig, a tető csúcsán keresztül szabadon távozott.

A „családi tűz” őrzése az asszonyok feladata volt, nagy szégyen volt, ha valahol kialudt a tűz.

A jurtában hierarchikus ülésrend volt meghatározva, amit mindenkinek meg kellett tanulnia és be kellett tartania.

A tűzhely mögött szemben a bejárattal volt a családfő helye, mellette jobbra pedig a „díszhely”, ahová a legrangosabb vendéget ültették.

A fő helytől számított egész jobb oldal volt a férfi oldal, ahol a családfőtől távolodva egyre fiatalabb férfiak ültek.

A családfő bal oldalán ülő háziasszonytól vagy legrangosabb női vendégtől balra foglaltak helyet az egyre fiatalabb nők.

Ennek az ültetési rendnek nem kimondottan a rangsorolás volt az egyetlen célja, hanem a különböző égtájak felől érkező energiák hatása a különböző korú emberekre. A különböző égtájak ugyanis különböző típusú erőformákat képviseltek, amelyek a különböző korokkal és nemekkel léptek pozitív illetve negatív kölcsönhatásba.

A jurta berendezéséhez tartozott még a családfő helye mögött felállított házi oltár, valamint a női oldalon lévő konyha.

A jurta ajtaja kelet felé nyílt, biztosítva ezzel az ébredő erők kellő mennyiségű bejutását. A kelet felől érkező reggeli energia a Nap felkeltekor feltöltötte a hajnali harmatcseppek millió parányi kristálygömbjét, amelyek üveglencseként felerősítettek ezt az ébredő energiát és besugározták vele környezetüket. A föld elkezd „lélegezni”, és az erők átjárják az élő természet minden porcikáját.

Ezután ez az erő besűrűsödik, és ez a fajta energia kerül felhasználásra a nap folyamán, majd alkonyatkor az elhasznált energia eltűnik a lemenő nappal és másnap újra kezdődik minden előlről.

Benyás

Örülök, hogy március 13-án ismét színházi élményben volt részem Tordason. A Művelődési Ház igazán alkalmas ilyen színdarabok bemutatására. Nagyszerű volt a budapesti Szent István Gimnázium fiatal színészeinek a játéka, mi nézők, igazán bele tudtuk élni magunkat az eseményekbe. Bízatom a Polgármester urat és másokat is, hogy még több ilyen lehetőséget szervezzenek nekünk, ahol igazán ki tudunk kapcsolódni. A helyszín adott, csak rajtunk múlik, élünk-e vele vagy sem. Köszönjük!

Egy néző

A Völgyvidék Helyi Akciócsoportnak május 19-ig kell elkészíteni és elfogadni a Völgyvidék 17 településére vonatkozó Helyi Vidékfejlesztési Stratégiát.

Az Akciócsoport március 19-én jóváhagyta a munkacsoport által készített helyzetértékelést, valamint a terv fő célkitűzéseit, melyek a következők:

- Völgyvidéki termékek minőségi fejlesztése
  - Völgyvidéki termékek feldolgozásának fejlesztése
  - Völgyvidéki termékek értékesítésének fejlesztése
  - Völgyvidéki termékek minőségfejlesztése
- Völgyvidéki vállalkozások fejlesztése
  - Völgyvidéki vállalkozások szakmai képzése
  - Völgyvidéki vállalkozások forrásabszorpció képességének fejlesztése
  - Völgyvidéki vállalkozások hálózatának, együttműködésének fejlesztése
- Völgyvidéki turizmus fejlesztése
  - Egységes programszervezés, koordináció
  - Völgyvidéki szállás- és vendéglátóhelyek fejlesztése
  - Völgyvidéki kulturális turizmus fejlesztése
  - Völgyvidéki rekreációs turizmus fejlesztése
  - Völgyvidéki bor- és gasztronómiai turizmus fejlesztése
- Völgyvidéki értékek, örökségek megőrzése, fejlesztése
  - Völgyvidéki természeti értékek fejlesztése
  - Völgyvidéki kulturális értékek fejlesztése
  - Völgyvidéki épített értékek fejlesztése
- Völgyvidéki életminőség fejlesztése
  - Völgyvidéki alapszolgáltatások fejlesztése
  - Völgyvidéki kulturális és szabadidős szolgáltatások fejlesztése
  - Völgyvidéki lakókörnyezet szépítése
  - Völgyvidéki média fejlesztése
- Völgyvidéki környezetfejlesztés
  - Megújuló energiaforrásokra épülő fejlesztések
  - Környezeti nevelés
  - Hulladékgazdálkodás fejlesztése
- Völgyvidéki közösségfejlesztés, társadalmi tőke erősítése
  - Völgyvidéki kulturális együttműködések támogatása
  - Völgyvidéki térségi identitástudat kialakítása
  - Völgyvidéki etnikai kisebbségek integrációja
  - Völgyvidéki helyi demokrácia fejlesztése
  - Völgyvidéki halmozottan hátrányos helyzetű, fogyatékos csoportok integrációjának támogatása

A tervezés következő lépése az egyes intézkedésekhez tartozó megoldási javaslatok kidolgozása. Ehhez nyújtanak segítséget a térség szervezetei által küldött projektjavaslatok.

Osszesen 75 javaslat érkezett eddig, abból 16 Tordasról. A javaslattevők között civil szervezetek, magánszemélyek, vállalkozók és önkormányzati képviselők is szerepeltek. Az eddig beérkezett tordasi fejlesztési javaslatok:

- Hangya szövetkezeti mintafalu történetének feldolgozása
- Hagyományos kulturális rendezvények szervezése
- Hangya kert, ház, falu, térség kialakítása
- Többfunkciós művészeti egység - Szent László Hagyományok Háza

- Közúti sebességmérő beszerzése
- Közterületi térfigyelő kamerarendszer kiépítése
- Új Polgárorautó beszerzése
- A vízfolyások településen belüli rendezettségének fejlesztése, revitalizációs mintaterület kialakítása
- Pályázati képzés szervezése, pályázati tanácsadók
- Szervezetek fejlesztése együttműködési készségeik javításával
- A komposztálás kultúrájának terjesztése a Völgyvidék településeiben ismeretterjesztő információs kiadványok, kampányok segítségével
- Tóparti játszótér megépítése, az európai uniós szabványok figyelembevételével

A Gyúrói Tó medrének kotrása és partvédelme a környezetvédelmi szempontok figyelembevételével
Tűzrakó és halpucoló kialakítása, szelektív hulladék tárolásával
Magyar Egészség Szolgáltatóház, Szálloda, Szabadidőközpont és Múzeum
Helyszíni mezőgazdasági minőségvizsgálat

Április végéig várjuk a további projektjavaslatokat! Az elkészített stratégiák alapján a nyár folyamán dönt az Irányító Hatóság, hogy melyik lesz az az 50-70 akciócsoport, amely a kiegészítő LEADER forrásokat is elnyeri. Amennyiben sikeresek leszünk, az év második felében ki lehet írni az első pályázatokat.

Szendrői Júlia
Sze-Lá-ví Alapítvány
szendroi@szelavi.hu

MEGHÍVÓ

Sze-Lá-ví Alapítvány
Gyakoroljuk a demokráciát!
azaz
Hogyan szervezzünk Állampolgári Tanácsot?

címmel a Cromo Alapítvány, a Sze-Lá-ví Alapítvány és a KÖZTÁM Háló kétrészes vitaindító előadást szervez, amelyre szeretettel várunk mindenkit, akit érdekel a közélet, a helyi demokrácia

A helyi döntéshozatalban és a demokratikus folyamatokban való lakossági részvétel Magyarországon ma meglehetősen alacsony. A demokrácia gyakorlása túlságosan közvetetté vált, szinte csak a választásokon való részvételre korlátozódik. A lakosoknak nincs elég információjuk a közügyekről, és úgy érzik, hogy nincs befolyásuk az életük alakulására, nem hisznek, nem bíznak abban, hogy kezükbe vehetik az ügyeik irányítását saját környezetükben. Az intézményekre és választott testületekre szembenálló félként tekintenek. Az információhiány és bizalmatlanság ellehetetleníti a nyílt kommunikációt és az együttműködést a közösség és döntéshozók között. Ugyanakkor sokakban megfogalmazódott már a változtatás igénye, és ha megfelelő fórumot biztosítunk, az emberek nagy kedvvel veszik kézbe saját ügyeik irányítását. Ennek egyik módszere az Állampolgári Tanács, amelyet az Egyesült Államokban, Nyugat-Európában és más országokban évtizedek óta sikerrel használnak.

Az előadások időpontja:

I. előadás: április 30. 17:00 Petőfi Sándor Művelődési Ház
Az állampolgári részvételről

II. előadás: május 5. 17:00 Petőfi Sándor Művelődési Ház
Állampolgári Tanács Tordas jövőjéről

Előadó: Kuna Gábor (Cromo Alapítvány)

Könyvtári hírek

Kedves Olvasók!

A könyvtár nyitva tartása március végén módosult.
**Továbbra is hétfőn és szerdán,
de 13.45-től 16.30-ig várjuk
régis és új olvasóinkat.**

Varga Szabolcsné

Iskolai sport

2008. 04. 13-án iskolánk néhány tanulóval a 23. T-Com Vivicitá Városvédő Futáson vettünk részt. A Minicittá 3,5 km-es távját mindannyian sikeresen teljesítették.

Cselgáncs – Judo

2008. 03. 8-án Budapesten a Yawara Judo Club által rendezett Ippon Kupán vettünk részt, ahol tanítványaink a következő szép eredményeket érték el.

Első helyezett:	Harmadik helyezett:
Kónya Bálint	Szabó Imola
Konczos Vince	Pápai Áron
Sárosy Gyula	Szilágyi Szabolcs
Karpenkó Dániel	Schachay Károly
Második helyezett:	Kalamár Botond
Récsi Ádám	Negyedik helyezett:
Kónya Bence	Turu András
	Tímár Fanni
	Szabó Gábor
	Szabó Péter

SPORT

A TENISZPÁLYÁK HASZNÁLATI RENDJE

Alapszabály

Aki szeret teniszezni, az jöjjön és játsszon!

Pályahasználati díjak

A pályát a Tordas S.E. Tenisz Szakosztályának tagjai éves pályahasználati díj, az esetenkénti látogatók egyszeri pályahasználati díj fejében vehetik igénybe. Diákok ingyen játszhatnak a pályán. Az éves és az egyszeri pályahasználati díjakat Ágotai Emőkéknél lehet befizetni (20) 340 24 67.

Az éves pályahasználati díj

tordasiaknak évi 6000 Ft,
nem tordasiaknak évi 8000 Ft.

Egyszeri pályahasználati díj

Egy pálya használati díja egy órára 500 Ft.

Pályahasználati szabályok

A pályák a hét minden napján reggeltől estig használhatók, kivéve:

augusztus 20-án egész nap
karbantartási idő alatt
versenyek ideje alatt (májusi, júniusi és szeptemberi hétvégék egy része, valamint az augusztus 20. utáni első hétvége.)

A pályákat érkezési sorrendben lehet igénybe venni. Megfelelő jelzéssel az éves pályahasználati díjat fizetők előre lefoglalhatnak egy-egy pályát, legfeljebb heti két alkalomra, alkalmakként legfeljebb 1,5 órára.

Kérjük, hogy mindenki csak teniszezésre használja a pályákat, vigyázzon állagukra és tisztaságukra.

A pályán csak arra alkalmas sportcipőben (amely nem tőrja fel a pályát) szabad játszani.

A pályákat mindenki köteles a játék előtt és után a pályakarbantartás fejezetben leírtaknak megfelelően rendben tartani.

A pályák augusztus 20-a kivételével nyitva vannak, mindenkit kérünk, hogy a kapukat használja, ne a kerítést bontsa meg.

Pálya karbantartási szabályok

Locsolás: a pályákat a játék előtt általában célszerű meglocsolni. Igyekezünk egyenletesen, pocsolómentesen locsolni.

Pályák lehúzása: ha mindenki betartja, hogy a pályát lehúzza maga után, akkor a játék előtt legfeljebb a vonalak letisztítására van szükség, melyet a kék nyelű vékony kefével tehetünk meg.

A játék végén mindenkinek kötelező a pályát illetve annak kifutó részeit lehúznia a hálós vagy a műanyag + hálós pályalehúzókkal.

Mindenkit szeretettel várunk!

Ágotai Emőke
Dr. Homonnay Géza

TORDAS DUATLON

2008. május 1.
VERSENYKIÍRÁS

Szeretettel meghívunk minden kedves sportbarátot és érdeklődőt a második alkalommal megrendezendő duatlon (kerékpározás + futás) versenyre.

Rendező: Tordas Polgármesteri Hivatal és Tordas SE.

Helyszín: Tordas Sportpálya

Időpont: 2008. május 1. 9 óra

Nevezés: a helyszínen

Nevezési díj: felnőtt (suhanc-éltes) 500 Ft, gyerek (ifjanc) 300 Ft

Díjazás: az első három helyezett oklevelet és érmet, ezen felül minden résztvevő a versenyt támogató cégek, vállalkozók, egyének hozzájárulásából egy kis ajándék csomagot kap.

Verseny kategóriák	Életkor	Kerékpározás	Futás
Ifjanc	7-10	7 km	2 km
	11-14	7 km	3 km
Suhanc	15-30	7 km	4 km
Éltes	31-99	7 km	4 km
Nők	15-99	7 km	2 km

Indulási alapfeltételek:

Üzembiztos kerékpár: első és hátsó fék, ép futófelületű gumibroncsok

Kerékpáros védőfelszerelés: minimum kerékpáros bukósikak

Rajtengedély: Minden résztvevő saját felelősségére vesz részt a versenyben. A helyszínen vérnyomás mérést lehet igényelni.

Versenyszervező:

Kalamár Domokos testnevelő tanár

Tel.: 22/467-532, 30/561-0851

Mindenkinek sportszerű versenyzést és jó szórakozást kívánunk!

Szabó család - Óbudától a Jókaiutca Blog-ig

<http://jokaiutca.blog.hu/>

A Jókai utca egyik Szabó családja vagyunk a háromból. 2005-ban költöztünk Tordásra öt év ideiglenes óbudai tartózkodást követően. Akkor még csak egyetlen fiunk volt, de nem törődve a nehézségekkel, fiatal ambiciózus szülőként több lurkót is tervezgettünk. Mikor római parti lakásunkat áruba bocsájtottuk, és elkezdtünk barátkozni a családi ház keresés gondolatával, az elsődleges szempontok közé került be a leendő lakóhelyünk kiválasztásánál, hogy a gyerekeink számára barátságos, természetes, nyugodt, élhető környezetet tudjunk teremteni.

Először Budapesttől észak felé kacsingattunk, viszonylag könnyen beleszerelmesedtünk a Pilisbe, Csobánkába, a Szentendrei-szigetbe, majd Leányfaluba is. A fellángolások rendre elmúltak, valahogy mindig valami apróság hibádzott. Nem csak a korábbi lakásunk melletti Duna parti halsütőket és parti sétányt hiányoltuk (még most is nosztalgiaival gondolunk a ropogós hekkerekre), de valahogy nem éreztük igazának a hangulatot és a környezetet sem ezekben a falvakban. A következő irány az M1-M7 volt, Budaörs, Biatorbágy, Érd, Tárnok. Elmerészkedtünk egészen Pusztazámorig (itt kis híján meg is állapodtunk), onnan pedig már csak egy véletlen ugrás volt Martonvásár, Tordas, Gyúró.

Ha valaki akkor azt mondja, hogy 3 év múlva Tordas egyik utcájának internetes naplót (blogot) fogunk indítani, és esténként az utcában lakó barátainkkal készített fotókat töltögetjük fel, valószínűleg nagyon elcsodálkozunk. Mint ahogy hasonlóan nem hittük volna, hogy addigra két másik csemeténk is lesz, és az utcában ahol lakunk, 14 fiú gyerkőc jut majd 4 lányra. Pedig ez történt. A tordasi Jókai utcát választottuk végül otthonunknak, máig életünk egyik legjobb döntésének gondoljuk. Nem csak azért, mert itt a fiaink még olyan hagyományok között nőhetnek fel, amiket már alig-alig lehet megtalálni másutt, hanem azért is, mert olyan baráti körre leltünk, ami szintén ritkaság számba megy.

Miután beköltöztünk, mindjárt az első héten az évi rendes utcabálba csöppentünk, hatalmasat táncoltunk, azóta mi is aktívan és lelkesen részt veszünk a szervezésben évről-évre.

Aztán jött a nyár, a kerti sütések, a szülinapok, az utcai traccs partik, az esti sörözések, borozások, bográcsosozások. A következő meglepetés akkor ért, mikor a második fiunk születésekor szomszédok egy kis rögtönzött ünnepséggel vártak a kórházból haza, és nagyon sokan együtt ünnepeltük az újabb Jókai utcai lakost. Azóta már több tejfakasztó partit tartottunk, volt amelyik éjszakai fürdőzésbe torkollott a végén. Aztán jött a foci VB, amit kivetítőn együtt szurkoltak végig az utca férfi tagjai, az aprók olasz-brazil-argentín-német nemzeti színekre festették az arcukat és focimezeket is öltöttek.

Aranyos meglepetés volt decemberben az ajtókilincsünkre akasztott mikulás zsák is, azóta már tudjuk, ez is a Jókai utca hagyományai közé tartozik. A sok közös programot és emléket fel sem lehet sorolni, talán még említést érdemel egy 40. meglepetés szülinap, ahol az utca asszonyai fűszoknyás lányokká változtak, de emlékezetes az évenkénti húsvéti locsolás vagy az idej játszótérfestés is. Itt, ha fel kell vinni egy hatalmas virágládát az emeletre, ki kell tolni a hóból egy autót, kulcs híján be kell a jutni az ablakon át a saját lakásunkba, vagy éppen hiányzik a vasárnapi leveshez két szál sárgarépa, akkor egyszerűen átszólunk valamelyik szomszédba és azonnal érkezik egy segítőkész kéz.

Ilyen ez a Jókai utca. Itt mindenki segít, mint a kisúttörő, mindenki hozzátesz valamit a közösséghez a maga módján. Van, aki virágmagmagot vagy fürdőszoba kiegészítőket szerez a többieknek, van aki a saját borát/pálinkáját osztja meg, más asztalos munkákkal vagy fuvarral segít ha kell. Én, mint az egyik vezető közép-európai internetes kommunikációs ügynökség régi bütödarabja, olyan webes újdonságokkal tudom a közt szolgálni, mint ez a Jókai utca blog: <http://jokaiutca.blog.hu/>.

Azért hoztuk létre ezt a naplót, hogy az utca történéseit megörökítsük, az írásokat és fotókat megosszuk. A blog jó fóruma a kapcsolattartásnak, ha hűvösebb és sötétebb időszakokban ritkábban találkozunk, vagy jó bemutatkozási lehetőséget nyújt, ha új lakó költözik az utcába (mellesleg szintén Szabók

- ezúton is üdvözlünk benneteket). A blogot nem csak olvasni és nézni lehet, bárki tölthet fel szöveget és fotót is.

Remélem, jó ideig örömeiket lelíték/leljük benne! Használjuk, használjátok, olvassátok, írjátok!

Szabóék
Jókai utca

GYEREKOLDAL

Találd ki! Rajzold le!

Tó vizében lépeget,
Békák veszedelme
Békát fog és messze néz,
Fél lábon merengve

(tályg)

Ismerek két péket,-
De furcsák, nézzétek!
Az egyik nappal süt,
a másik éjjel süt-
még sincsen kenyerük.

(pou es hold)

VALAHOL EURÓPÁBAN

Március 7-én a művelődési házban de. 9 órakor kezdődött a „Valahol Európában” című előadás.

A történet gyerekekről szólt, akik háborús időkben éltek. Sajnos a háború miatt a szülei meghaltak vagy fogságba kerültek. Egyedül maradtak és így összebarátkoztak. A főnökük egy nagyobb fiú lett, akit Hosszúnak hívtak. Együtt csavarogtak, és muszáj volt enivalót lopniuk, mert éheztek. Sok ember mérges lett rájuk és próbálták elkapni őket. Egyszer találtak egy kastélyt, ahol egy zenész bácsi befogadta őket. Sajnos megtalálták őket és az egyik fiút meglőtték. A végén a felnőttek rájöttek, hogy nem a gyerekek hibásak, hanem a háború és már nem bántották őket. Szerintem nagyon szomorú történet volt, mert rossz, ha egy gyereknek nincsenek szülei és bántják.

Nagyon örülök, hogy most béke van és velem vannak a szüleim.

Márhoffer László 3. osztály

Fejtörő 6-7 éveseknek

Sok-sok szó van, amelyikben megbújik valami másik szó. Úgy elrejtőzködik, mintha ott sem lenne. Te megtalálsz-e a felsorolt szavakban?

Pl.: tankönyv
nemesedik, boszorkány, kocsibejárat, hadnagy, látszólag, tapasztalat, petrezselyem, tartalmas

látszólag, tapasztalat, petrezselyem, tartalmas
nemesedik, boszorkány, kocsibejárat, hadnagy,

Hegedűs Mónika

AJÁNLÓ

Az ajánlóban egy történelmi kisregényt szeretnék bemutatni. A címe KISS FERENC: ALTINÁJ. Napok óta ezt olvasom a fiamnak lefekvés előtt. Visszaröpít bennünket az ezer évvel ezelőtti honfoglaló magyar nép életébe.

A történetben Csabán a hétéves fiú egy nap egy gyönyörű kanca csikót kap édesapjától. A csikó neve ALTINÁJ.

A fiú neveli és néhány év múlva megnyeri a legrangosabb lovas viadalt vele. Ezzel óriási diadalt szerez magának és a keszi törzsnek. Az édesapa viszont eladja lovat, a fiú pedig megpróbálja megkeresni. Eközben bepilanthatunk a törzsek életébe, a vadászataiba, minden napjaiba. Hiteles leírást kapunk, hogyan öltöztek, mit ettek, mit ittak, a mit játszottak. Hogyan gondolkodhattak ósapáink a természetéről, a közösségről, isteneikről. Egy varázslatos utazásban lehet részünk a népünk múltjában.

Nagy Ilona

MEDITAX Tordas Kft. - BIOPATIKA – Tordas

Vény nélküli gyógyszerek, gyógynövények, gyógytermék, gyógyászati segédeszközök. Szakmai háttérrel szolgáljuk ki Önt! Vásárlóink vényomását ingyenesen megmérjük!

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig, 14-16 óráig, Telefon: 22/467-650, 30/268-58-43

Bőrgyógyászati magánrendelés

Hajhullás, pattanásos bőr, pikkelysömör, ekcéma, nemi betegség, lábszárfekély, gombás bőr modern kezelése. Allergiás betegségek kivizsgálása és kezelése. Dr. Apostol Éva szakorvos, Bejelentkezés: 30/972-6272. Háziorvosi Rendelő Tordas, Köztársaság út 1., minden héten csütörtökön 10 órától

Olvasás- és írászavar (dyslexia, dysgraphia) terápiája általános és közép-iskolás tanulók számára. Kovács Zsuzsanna, Tel.: 70/3147-103

Francia és német nyelvű oktatást, korrepetálást vállalok. Tordas, Somogyi B. utca, Tel.: 22/467-688, 30/99-62-432

Építkezők, építők figyelem!

Vasbeton kengyelek, nyíróvasak gyártását családi házakhoz, kerítésekhez korrekt áron, rövid határidővel vállalja a FERROBILL Bt. Tordas, Somogyi B. u. 48., Tel.: 30/424-9005

Építőipari munkákat, felelős műszaki vezetést, művezetést és bonyolítást vállalunk. Tel.: 30/365-7786

Faiskola - 5 éve működő faiskola várja látogatóit Tordason. Tordas, Rákóczi út 40-41 sz. alatt. Tel.: 22/668-051, 22/467-107

BILIG Autóiskola - www.biligautosuli.hu

Tanfolyamok folyamatosan! Személygépkocsi, tehergépkocsi, nehézpót, motorvezetői, Moped, B+E, A, B, C, E, Szaktanfolyamok! Hajóvezető, árufuvarozó, gépkezelő, targoncavezető, T.I.R., A.D.R. Jelentkezési helyek: Erd. Budai út 22., Rotunda üzletház első emelet, 9-17 óráig. Tel.: 23/364-999, 30/944-0561, 30/931-8556 Erd. Bagoly utca 118. 7-17 óráig. Tel./Fax.: 23/361-013

Ingyenes hitel ügyintézés lakásvásárlásra, felújításra és szabad felhasználásra. Boros Anikó, Tel.: 30/420-6109

Okleveles táj-és kertépítész mérnök - nagy szakmai gyakorlattal, építész kamarai tagsággal – kertek és egyéb zöldterületek tervezését, kerítésépítési és kútúrásai engedélyezési tervek készítését vállalja. Bottáné Böröczffy Erzsébet, 2463 Tordas, Rákóczi út 41., Tel.: 20/9253-312

Kishíró - Önkormányzati lap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata

Főszerkesztő: Veres Andrea

Kiadványszerkesztés: Teszár Térképészeti Kft., Tordas

Nyomdai kivitelezés: Re-Noir Nyomda, Budapest

Példányszám: kéthavonta 750 példány

NE FELEJTSE EL ADÓJÁ 1%-ÁT FELAJÁNLANI! KÖSZÖNJÜK!

Bábel Alapítvány, adósz.: 18486874-1-07

Tordasi Polgárörtség, adósz.: 19097439-1-07

Tordas Községért Közalapítvány, adósz.: 18499986-1-07

**DR. KERTÉSZ TAMÁS
KARDIOLÓGUS, PULMONOLÓGUS,
ANESZTEZIOLÓGUS SZAKORVOS**

RENDELÉSI IDŐ:
hétfő: 8.00 - 12.00
kedd: 14.00 - 18.00
szerda: 8.00 - 11.00
csütörtök: 13.00 - 17.00
péntek: 8.00 - 11.00

KARDIOLÓGIAI SZAKRENDELÉS
hétfő - péntek: telefonos időegyeztetés alapján
Telefon: 22/467-527, 20/390-1505

ÜGYELET: 25/492-021

**MEGNYÍLT GYÚRÓN az
ÉPÍTŐANYAG és TŰZELŐANYAG
kereskedés!
TEHERFUVAROZÁS, FÖLDMUNKA!**

Szeretettel várja kedves vásárlóit az újonnan megnyílt gyúrói építőanyag és tüzelőanyag kereskedés, folyamatosan bővülő árukészlettel. Gyúróra betérve, balra az első utcában található.

Kezdeti nyitva tartás: szerda: 8:00 – 16:00 h
szombat: 8:00 – 16:00 h

Nyitva tartási időn kívül rendelést felvesszünk.

akác tűzifa:
- méterben: 2200 Ft/q
- kugliban: 2350 Ft/q
osztályozott mosott kavics
osztályozott mosott homok
cement, mész

Fehér Lajos, telefon: 06-20-538-5581

ANGOL nyelviskola
MARTONVÁSÁRON!

Általános és államilag elismert nyelvizsgákra felkészítő tanfolyamok

INGYENES SZINTFELMÉRÉS ÉS PÓTBEIRATKOZÁS:
telefonos időpont-egyeztetés után

For Everyone
Angol Nyelviskola
Martonvásár, Budai út 23. (MartonVásárHáz emeletén)

06-22/467-519 . 06-30/626-9032
www.4every1.extra.hu

ÁLLATORVOSI szolgáltatás

Teljeskörű állatorvosi szolgáltatás (sebészeti-, belgyógyászati-, szülészeti ellátás, akár az állat bentlakásával is)

Kötelező oltások és ivartalanítás

-Laboratóriumi vizsgálatok, ultrahang, RTG, EKG
-Ultrahangos fogkö-eltávolítás, diszplázia szűrés
-Kisállat-panzió, kutya- és macskakozmetika
-Microchip beültetés, állatútlelvi kiadása
-Betegvizsgálat időpont egyeztetéssel

Hívjon, hához is megyünk! Kisállat-gyógyászat:
06/30/556-9574 és 06/30/961-4645

Szolgáltatások lovak számára:
(melyek a lovak tartási helyén elvégezhetőek)

-Digitális röntgendiagnosztika
-Teljeskörű (kardiológiai, mellkasi, hasüregi, ortopédiai és szemészeti) ultrahang-diagnosztika
-Terheléses és 24 órás EKG, endoszkópia

Lógyógyászat telefonszámai:
06/30/697-2597 és 06/30/961-4645

Telefonon egyeztetett időpontban várjuk Önt és állatait is farmunkon és kutyaiskolánkban, Gyúró végén!
(a gomba-üzem mellett, a replidór felé vezető úton)

További információ hamarosan az interneten is:
www.bioslogos.hu www.tordaszoo.hu

LOMTALANÍTÁS április 26-án

A lomokat szombaton reggel 7 órától szállítjuk el.

SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉSI VERSENY FEJÉR MEGYE ISKOLAI KÖZÖTT ÁPRILIS 25-27.

Április 25. és 27. között az alábbi hulladékokat gyűjtjük a sportpálya parkolójában elhelyezett konténerekben (26-án délelőtt, 8 óra után, a házak elé kitett hulladékokat a tanulók elszállítják):

papír (22 714 kg)

pillepalack (295 kg)

használt szárazelem (13 kg)

elektronikai hulladék (pl. vasaló, hűtő) (1205 kg)

Hulladékfajtánként - az átvételi áron felül - a fejenként legtöbb hulladékot gyűjtő iskolák 50 - 150 000 Ft jutalmat kapnak (az első fordulóban legjobban szereplő iskolák által gyűjtött mennyiségeket zárójelben megadtuk - a sikeres versenyzéshez ennél valószínűleg többet kell gyűjtenünk).

SEGÍTSÜNK AZ ISKOLÁSOKNAK!

Teszár Tamás, a Fejér Megyei Önkormányzat Környezetvédelmi és Vidékfejlesztési Bizottságának tagja

II. BÁRKA ZENEI FESZTIVÁL

Tordas

2008. május 17., 15.00-21.00

„Szent az Úr, a mi Istenünk!” (Zsolt 99,9)

Helyszín: szabadtéri színpad (sportpálya)

Fellépnek:

15.00 Érdligeti Dicsőítő Zenekar

16.00 Juhász Csaba és barátai

17.00 Göncölszekér Band

18.00 Só zenekar

19.00 Lakatos Project

20.00 Large Room

A zenekarok között:
tanúságtételek, bábelőadás,
kézműves foglalkozások, vásár

Műsorvezető:
Nagy Gábor és
Sterczler Rita

MINDENKIT SZERETETTEL VÁRUNK!

A tordasi gyülekezetek és az Óvoda Gyermekeinkért Alapítvány

TORDASI MAJÁLIS-SPORTNAPOK

2008. április 30 - május 2.

Sportpálya

Április 30.

19.00 Májusfa állítás, fellépnek a Pillikék

Május 1.

9.00-13.00 Főzőverseny

II. TORDAS DUATLÓN (versenykiírás a 21. oldalon)

8.00 regisztráció

9.00 rajt

12.00 Cselgáncs bemutató

14.00 Vetélkedők (egyéni, csoportos és családi)

15.00 Sakk szimultán Verőczi Zsuzsa nemzetközi nagymesterrel a Művelődési Házban

Május 2.

19.00 koncert: KÍVÜLÁLLÓK együttes és a RAZZIA együttes

Szemészeti szűrővizsgálat

3-8 éveseknek, május 27-én,
kedden reggel 9 órától az orvosi rendelőben.

Hozza el gyermekét!

A gyermekszemész doktornő olyan problémákat fedezhet fel, amelyek ebben a korban még jó eséllyel korrigálhatók. A vizsgálat ingyenes.

TRIANON MEGEMLEKEZÉS

2008. június 6-án, pénteken 19 órakor
a sportpályán

Vendégünk lesz és beszédet mond
Kovács Miklós, a Kárpátaljai
Magyar Kulturális Szövetség
elnöke, az ukrán parlament
képviselője.

KORMORÁN

KONCERT

